

Årsrapport 2013

INNHold

4	Styrets beretning 2013
10	Resultatregnskap for 2013
20	Revisors beretning for 2013
24	Region Midt-Norge
28	Region Nord
32	Region Sør
36	Region Vest
40	Region Øst
44	Region Samvirke
48	Region Olje og gass
52	Ledernes utvalg for samfunnsutvikling
53	Unge Lederne
52	Ledernes internasjonale samarbeide
55	Kongressen 2013
56	Ledernes utvalg for seniorpolitikk
57	Ledernes HMS-utvalg
58	Ledernes bransjeutvalg for offentlig sektor
59	Kurs og kompetanse
60	Ledernes bransjeutvalg for luftfart
62	Ledernes bransjeutvalg for vekst og attføring
63	Ledernes organisasjonsutvalg
64	Ledernes forbundsstyre
65	Ledernes kompetanse- og serviceutvalg
66	Ledernes avtaleforhold
68	Ledernes kommunikasjon og markedsføring

STYRETS BERETNING FOR 2013

2013 ble et aktivt år for Lederne. Medlemsvekst, god kontroll på økonomien preget også dette året. Gjennom hele året hadde forbundsstyret fokus på å legge en strategi for fremtiden med mange og omfattende prosesser i samarbeid med de ansatte og tillitsvalgte. Et av tiltakene styret foreslo var at rollene som forbundsleder og daglig leder ble delt. De 2 rollene hadde frem til da vært besatt av forbundsleder. Begrunnelsen for forslaget om deling av de 2 rollene var at en spesialisering av det politiske og driftsmessige arbeidet ville gi økt kvalitet på forbundets arbeid innen politisk arbeid og at en profesjonalisering av driftsapparatet også ville komme medlemmene til gode. Kongressen gjorde 15. november sitt historiske vedtak – og bestemte at etter 103 år med forbundsleder og daglig leder i samme person, skulle det fra 1. januar 2014 ansettes en daglig leder, som rapporterte til forbundsledelsen. I desember besluttet styret at administrasjonsleder i forbundet skulle tilbys stillingen.

Året ble også preget av arbeidet med etablering av nytt hovedkontor i Storgata 25 i Oslo. Forbundet gikk til innkjøp av en etasje i Storgata 25 i 2012. 25. november 2013 flyttet forbundets administrasjon ut av leide lokaler i Drammensveien 44 og til egne lokaler i Storgata 25. De nye lokalene er vesentlig større og har god møteroms-kapasitet for medlemmene. Dette var et rehabiliteringsprosjekt – ikke bare for Ledernes lokaler. Hele gården hadde behov for rehabilitering og sto i hovedsak tom. Forbundet engasjerte seg i sameiets styre og dette arbeidet gikk parallelt med egne lokaler gjennom hele 2013. Også resten gården skal stå ferdig rehabilitert i løpet av 2014. Det er nå kjent at forbundets nye nabo i 2 av etasjene blir Oslo kommune kulturetaten. Forbundet arrangerte også i november en stor konferanse. Kombinert med kongressen i Oslo. Ledernekonferansen alene hadde 230 deltagere og ble det største enkelt-arrangementet i forbundets historie. I tillegg kom kongressen den påfølgende kvelden og dagen med 110 deltagere.

Økonomisk er resultatet for Lederne et overskudd i driftsresultat på kr.4.749.146.- som er kr.8.669.146.- bedre enn kongressen budsjettkrav som var på kr.3.920.000.- i underskudd. Årsresultatet er et overskudd på kr.4.905.209.- Dette er kr.8.015.209.- bedre enn kongressens budsjettkrav om et underskudd på - kr.3.110.000.-

31. desember 2013 hadde Lederne totalt 16.841 medlemmer en netto økning på 435 medlemmer i forhold til året før. Fullt kontingentbetalende medlemmer var på samme tidspunkt 12.346 medlemmer, en netto økning på 483 medlemmer i denne kategorien fra året før.

Styret mener at både administrasjon og tillitsvalgte samarbeider godt og i fellesskap gjør en meget god innsats som kommer medlemmene til gode.

STYRET 01.01.2013-31.12.2013

Forbundsleder: Jan Olav Brekke

Nestleder: Tor Hæhre

Styremedlemmer:

Helge Sørum, region Samvirke

Bent Jonassen, region Øst

Annelise Grubben, region Øst.

Per Helge Ødegård, region Olje og Gass

Hallstein Tonning, region Olje og Gass

Cato Prytz, region Olje og Gass

Björg Gjelsten, region Vest.

Jan Roald Nysæther, region Vest.

Knut Lyngstad, region Midt-Norge.

Kjell Bogstrand, region Nord.

Werner Wernersen, region Sør.

Trond Jakobsen, ansattes representant

Vararepresentanter:

Ann Marit Sletnes

Christian Pollock Fjellstad

Bjørn Iversen

Terje Herland

Björg Romfag (ble erstattet av Siri Friestad på kongressen 15.11)

Jan Olav Erlendsen

Kari Rørvik

Liv Spjeld By

Jan Ove Nortun

Rita Hustad

Leif Sundstrøm

Christen Wallekjær Olsen

Det ble avholdt 12 styremøter i løpet av året, og det ble behandlet i alt 57 hovedsaker.

Forbundets hovedkontor var i Drammensveien 44, Oslo frem til 25. november hvor hovedkontoret flyttet til Storgata 25 i Oslo. I tillegg eier forbundet lokaler i Breibakken 14 i Stavanger. Forbundets postadresse var Postboks 2523 Solli, 0202 Oslo og ble etter 25. november Storgata 25, 0184 Oslo. Forbundet har 159 avdelinger, som er selvstendige regnskapsmessige enheter. Avdelingene i Bergen, Stavanger, Trondheim og Oslo eier egne kontorlokaler/eiendommer.

INTERN REVISJON/KONTROLL

Kontroll og revisjonsutvalget besto av: Torill Gjelsvik Tombre og Ove Sedberg som faste medlemmer. Vara er Nina Ekjord Øyen og Geir Egil Skrunes.

Deres oppgave er beskrevet i Ledernes lover § 9 under overskriften Revisjon og kontroll:

"Ledernes regnskap skal revideres av offentlig godkjent revisor etter anerkjente prinsipper for god revisjonsskikk.

Lederne skal i tillegg ha et kontroll og revisjonsutvalg som består av to medlemmer med personlige varamedlemmer.

Utvalget skal kontrollere at landsmøte og kongressvedtak følges, at plasseringen av Ledernes midler er forsvarlig, og at økonomistyring og kontroll er forsvarlig. Landsmøtet/kongressen kan vedta mer detaljert instruks til revisjons og kontrollutvalget. Både offentlig godkjent revisor og revisjons og kontrollutvalget skal avgi rapport til landsmøtet/kongressen."

REVISJON

Forbundets revisor er Ernst & Young v/statsautorisert revisor Tommy Lothe.

ADMINISTRASJONEN

Forbundet har 19 faste stillinger. 2 stillinger er valgt av forbundets landsmøte: Forbundsleder Jan Olav Brekke og nestleder Tor Hæhre. Det var 6 kontoransatte og 11 områdeledere som arbeidet ut fra hjemmekontor.

MEDLEMMER

31. desember 2013 hadde Lederne totalt 16.841 medlemmer en netto økning på 435 medlemmer i forhold til året før.

Fullt kontingentbetalende medlemmer var på samme tidspunkt 12.346 medlemmer, en netto økning på 483 medlemmer i denne kategorien fra året før.

Av disse var det nå 58 medlemmer som er over 67 år, men fortsatt i full stilling – og fullt kontingentbetalende.

Medlemsveksten i 2013 er en fortsettelse av den gode utviklingen forbundet har hatt gjennom en rekke år.

Yrkesaktive medlemsgrupper er ledende personell organisert fra blant annet følgende bransjer:

Barnehager, Bygg, håndverk, anlegg og bergverk,

Bryggeri og næringsmiddel, Energi og elektro,

Fiskeri og havbruk, Handel, service og reise, Landbruk,

IT, kommunikasjon, media, trykkerier

Luftfart, Offentlig sektor, Olje, gass og rederi

Organisasjoner og undervisning, Papir- og treindustri,

Skipsverft, mekanisk, teknisk og kjemisk, Transport og

bil, Vekst- og attføringsbedrifter

Antall medlemmer LEDERNE pr kategori

Kategori	31.12.2012	31.12.2013
Ansatt	18	19
Arbeidsavklaring	152	151
Arbeidsledig m/admin.kont	50	48
Førtidspensjonist m/kvart kont	495	403
Lærning	20	20
Pensjonist	3515	3561
Permisjon ulønnet	26	22
Reservasjon mot adm.kont	9	10
Student	4	18
Svangerskapsperm m/admin.kont	9	12
Uføretrygdet m/admin.kont	245	231
Vanlig medlem	11811	12288
Vanlig medlem fylt 67	52	58
Totalt	16406	16841

FORSIKRINGER

Lederne tilbyr de aller fleste forsikringer som våre medlemmer trenger som privatpersoner, både frivillige og obligatoriske. De fleste forsikringene er frivillige, mens to ordninger er obligatoriske.

Ledernes forsikringsordninger beskrives i hver utgave av medlemsbladet – i tillegg til at forbundet har mye informasjon på hjemmesiden og trykker opp ulike brosjyrer til medlemmene om ordningene. Områdelederne og forsikringskontorets medarbeidere informerer om forsikring på tillitsvalgsamlinger og lignende.

Kort om de obligatoriske forsikringene:

Livs- og Familieulykkesforsikring - obligatorisk

Denne forsikringen er alle medlemmene med på. Forsikringen består av en livsforsikring for medlem og ektefelle/samboer, samt en familieulykkesforsikring for medlem, ektefelle/samboer og barn ut året de fyller 20 år. Mer informasjon om disse deknningene:

Livsforsikring: Ved dødsfall blir forsikringssummen på kr 20 000 utbetalt. Etter fylte 67 år reduseres beløpet til kr 15.000, og fra fylte 75 år er summen kr 6 500. Forsikringen gjelder både i arbeid og fritid over hele verden.

Ulykkesforsikring: Forsikringen gir erstatning ved en ulykkeshendelse som gir varig medisinsk invaliditet. Den dekker medlem, ektefelle/samboer og barn ut året de fyller 20 år. . Hvert barn er forsikret for inntil kr 500 000, det samme er enslig medlem. Familiens sammensetning avgjør for øvrig forsikringssummens størrelse. Ulykkesforsikringen gir erstatning helt ned til 1 % medisinsk invaliditet.

Ulykkesforsikringen kan også dekke behandlingsutgifter med inntil 5 % av forsikringssummen for invaliditet.

Ulykkesforsikringen har inkludert tilleggsdekninger ved blant annet benbrudd og sykehusopphold.

Egenandelen for behandlingsutgifter er kr 500. Det er ingen egenandel ved medisinsk invaliditet.

Livs- og Uføreforsikring - obligatorisk med reservasjonsrett

Alle yrkesaktive medlemmer blir med i den obligatoriske livs- og uføreforsikringen uten å avgi helseerklæring når de melder seg inn i Lederne. Den som ikke ønsker forsikringen, kan reservere seg ved å fylle ut et reservasjonsskjema. Forsikringen gir erstatning ved dødsfall inntil kr 500 000, og inntil kr 400 000 ved varig arbeidsuførhet. Vi har også fått et forbedret vilkår ved midlertidig arbeidsuførhet.

Dekningen ved død avtrappes med kr 25 000 per år fra 51 til 60 år. Fra 61 – 67 år er erstatningen kr 250 000.

Uføredekningen reduseres med 2 prosentpoeng per år etter fylte 25 år, og opphører ved fylte 60. Medlemmer som ikke har reservert seg, har rett til uføreutbetaling hvis han/hun blir minst 50 % varig arbeidsufør. Samlet pris for de to deknningene er kr 180 per mnd. som medlemmet selv betaler for. Premien trekkes sammen med kontingenten for dem som ikke har reservert seg mot ordningen.

Andre forsikringer

Lederne tilbyr også følgende frivillige forsikringer til medlemmene som privatpersoner:

Ekstra livs-, uføre- og ulykkesforsikringer, kritisk sykdom-forsikring, barneforsikring, innbo, reise, bil, villa, hytte, båt, verdisak, mc, moped, hund, katt, veteranbil, tilhenger, traktor, campingvogn, campingbil.

Ledernes forsikringskontor

Lederne har et eget team med nøytrale, kompetente forsikringsrådgivere, som hjelper medlemmene med de forsikringene den enkelte trenger i sin situasjon. Både ved tegning av forsikring, ved skade, og underveis. Forsikringskontoret treffes på Ledernes vanlige telefonnummer, eller på e-post forsikring@lederne.no

MEDLEMSFORDELER

I tillegg til avtaler og overenskomster om lønns og arbeidsforhold med andre organisasjoner og enkeltbedrifter, har Lederne en rekke private medlemsordninger. Disse består blant annet av forsikringer som er fremforhandlet og organisert av Ledernes samarbeidspartner – Bafo Forsikringsmegling. Forbundets administrasjon fremforhandler avtalte rabatter på hotellovernatting, bensin, utleiehytter etc. Også juridisk bistand, hjelp til utforming av lokale avtaler og sosialt ledernettverk er vesentlige medlemsfordeler. Lederne har også en god kompetansebyggende kursplan i tillegg til at medlemmer kan søke om inntil kr. 60.000.- i støtte til egen utdanning fra E&V-fondet.

Forbundet yter også medlemmene støtte under arbeidsledighet. I tillegg har forbundet begravellesbidrag, julebidrag og utbetaling ved 30 års medlemskap. Fullstendig oversikt over medlemsordningene finnes på www.lederne.no.

FORHANDLINGER 2013

En av forbundets hovedoppgaver er forhandlinger med både lokale og sentrale aktører i arbeidslivet. 2013 var et år for mellomoppgjør, og det var ingen vesentlige hendelser dette året.

TVISTESAKER

2013 var et år med mange saker og forbundets utgifter til juridisk bistand kom opp i ca. 6.8 mill kr. Forbundet har ikke egne ansatte juridiske ressurser. Forbundets advokatforbindelser er i hovedsak Normann & co og Bing Hodneland advokatselskap DA

DRIFT OG ØKONOMI

2013 var også denne gangen preget av at forbundet har en stabil økonomisk situasjon og jevn medlemsvekst. Lederne har satt ut en rekke administrasjonsoppgaver til eksterne leverandører. Endel er samlet i en avtale med "Medlemstjenester" på Bryne, De Facto utfører forskning og medlemsundersøkelser, Redink produserer medlemsbladet, Klapp media har websidene, Gambit og Varde Consulting bistår i markedsarbeidet, Bafo forsikringsmegling håndterer forbundets forsikringskontor og advokatfirmaene Normann & Co og Hodneland & Co utfører juridiske tjenester. Samarbeidet med alle leverandørene fungerer godt. Driftsoppgaven i 2013 var å overholde budsjetter og ha full oversikt over forbruk til enhver tid, noe forbundet lyktes med.

Kontantstrømpoppstillingen viser endring i beholdningen av bankinnskudd i perioden.

Netto reduksjon i bankbeholdning er kr.4.937.012.- for driften totalt sett. Samtidig er varige driftsmidler økt med kr.15.569.765.- Dette er i hovedsak rehabiliteringen av forbundets nyinnkjøpte hovedkontor i Storgata 25.

Finansiell risiko; Forbundet har moderat eksponering for finansiell risiko. På slutten av året ble denne redusert ytterligere da forbundet løste inn plasseringene i Alfred Berg Høyrente og Pareto Nordic Value. Etter dette ble kapitalplasseringene redusert til en bokført verdi på kr.2.611.387.- Plasseringene er 31.12 fordelt med en liten andel eiendomsfond på kr.17.726.- og Nordic Alpha Hedge med kr.2.593.661.- Denne siste er også besluttet innløst og ble realisert i januar 2014.

Forbundet besitter 2 eiendommer sentralt i Stavanger og Oslo hvor verdien er avhengig av prisene for næringseiendom. I begge områdene har det vært en langvarig stigning i verdien på tilsvarende eiendommer. I Storgata foregår det en betydelig rehabilitering av hele bygården som ligger svært sentralt. På slutten av året besluttet forbundets styre å investere i 3 leiligheter i Alicante, Spania. Midlene som ble benyttet var kapitalplasseringene, som ble flyttet til leiligheter som skal kunne benyttes av medlemmene til selvkost. Leilighetene er under bygging og vil i løpet av 2014 ha en kostnad på ca. 8 mill. kr.

Kredittrisiko: Risiko for at motparter ikke har økonomisk evne til å oppfylle sine forpliktelser anses lav, eller ikke eksisterende da forbundets utestående i all hovedsak er kontingent som ikke er innbetalt for kommende kalendermåned.

Likviditetsrisiko: Forbundets likviditet er meget god, med 59,8 millioner kroner i rene bankinnskudd.

Driftsresultatet viser et overskudd på kr.4.749.146.- Avkastningen på plasseringene (netto finansposter) viser et overskudd på kr. 156.063.-*(da er det fratrukket overføring av kr.2.622.019.- til utdanningsfondene)*. Totalt gir dette et overskudd for Lederne på kr.4.905.209.- Overskuddet tilføres forbundets administrasjonsfond.

STATUS

Balansen pr. 31.12.13 er kr.110.715.184.- mot kr.105.093.198.- ved forrige årsskifte.

De vesentligste plasseringer er:

Bankinnskudd.	kr.59.824.140.-
Utlån til privatpersoner:	kr. 2.424.697.-
Kapitalplasseringer:	kr. 2.611.387.-
Eiendom	kr.32.682.483.-

Styret konstaterer at fortsatt drift er til stede. Regnskapet gir ett rettviseende bilde over utviklingen, resultater og finansiell stilling i Lederne og avlegges med grunnlag i fortsatt drift.

LIKESTILLING

Av forbundets 19 ansatte var det i 2013, 12 menn og 7 kvinner. I forbundets fast ansatte administrasjon var det 4 menn og 3 kvinner. Blant områdelederne var fordelingen 3 kvinner og 8 menn ved årets utløp. Forbundets styre besto ved

utgangen av året av 12 menn og 2 kvinner. Forbundets styre og administrasjon mener kvinners rolle i arbeidslivet må styrkes og tilrettelegges bedre. Lederne arbeider derfor for at kvinner skal få økte muligheter til å delta i arbeidslivet.

DISKRIMINERING

Diskrimineringslovens formål er å fremme likestilling, sikre like muligheter og rettigheter og å hindre diskriminering på grunn av etnisitet, nasjonal opprinnelse, avstamning, hudfarge, språk, religion og livssyn. Forbundet arbeider aktivt og målrettet for å utforme og tilrettelegge de fysiske forholdene slik at virksomhetens ulike funksjoner kan benyttes av flest mulig. For arbeidstakere eller arbeidssøkere med nedsatt funksjonsevne foretas det individuell tilrettelegging av arbeidsplass og arbeidsoppgaver.

ARBEIDSMILJØET

Arbeidsmiljøet har vært stabilt og totalt har sykefraværet vært på 2,7 prosent for hele 2013. Det har vært langtids-sykemeldinger i perioden.

DET YTRE MILJØ

Virksomheten baseres på hovedkontor, regionskontorer og hjemmekontorer. For mange av de ansatte er det omfattende reisevirksomhet. Forbundets kontorvirksomhet har organisert papirgjenvinning, og leverer utgatte/utslitte gjenstander på miljøstasjon (er) til destruksjon og gjenvinning. Virksomheten ønsker å være minst mulig belastende for det ytre miljø.

AVSLUTNING

Kompetanse er viktig for ansatte i ledende stillinger og forbundet vil fortsatt ha et godt tilbud til medlemmene gjennom kursvirksomheten. Forbundet ønsker også å satse på å kunne tilby ledere i offentlig sektor en uavhengig lederorganisasjon som støttespiller og nettverksbygger. "Norsk ledelsesbarometer" og forskning på lederrollen er også et satsningsområde hvor forbundet ønsker å legge forholdene til rette for bedre vilkår i medlemmenes arbeidssituasjon.

Styret takker alle tillitsvalgte, administrasjonen og forbundets ansatte for solid innsats i 2013.

Oslo 29. april 2014

Jan Olav Brekke (forbundsleder)

Tor Hæhre (nestleder)

Helge Sørum

Knut Lyngstad

Kjell Bogstrand

Per Helge Ødegård

Werner Wernersen

Hallstein Tonning

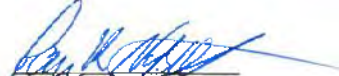

Trond Jakobsen

Bjørn Gjerdén

Cato Prytz

Bent Jonassen

Annelise Gubben

Jan Roald Mysæther

Sverre S. Hov (kommunikasjonsleder)

Kjetil Haave (administrasjonsleder)

Lederne

Resultatregnskap

	Note	2013	2012
Driftsinntekter			
Salgsinntekt	2	75 595 510	72 826 279
Annen driftsinntekt		4 852 156	4 434 694
Sum driftsinntekter		80 447 666	77 260 973
Driftskostnader			
Lønnskostnad	3	22 237 841	19 242 894
Avskrivning	4	609 510	164 150
Annen driftskostnad	3, 9	52 851 169	54 924 607
Sum driftskostnader		75 698 520	74 331 651
Driftsresultat		4 749 146	2 929 322
Finansinntekter og finanskostnader			
Annen finansinntekt	8, 10	2 778 082	2 465 459
Annen finanskostnad	9, 10	2 622 019	1 955 774
Netto finansposter		156 063	509 685
Årsresultat		4 905 209	3 439 007
Overføringer og disponeringer			
Overføringer annen egenkapital	11	4 905 209	3 439 007

WA SSIT ay
KS KAL pdk
B7 WHE PAB
TH
HB Ht Bg
G.R. LB

Lederne

Anleggsmidler

Varige driftsmidler			
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	4	32 518 470	17 436 535
Driftsløsøre, inventar, verktøy, kontormaskiner ol	4	164 013	285 693
Sum varige driftsmidler		32 682 483	17 722 228
Finansielle anleggsmidler			
Andel		1 000	1 000
Pensjonsmidler	7	3 457 449	1 323 934
Sum finansielle anleggsmidler		3 458 449	1 324 934
Sum anleggsmidler		36 140 930	19 047 162
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		4 389 489	4 000 175
Andre fordringer	6	7 749 236	7 104 601
Sum fordringer		12 138 725	11 104 776
Investeringer			
Markedsbaserte aksjer	8	2 611 387	10 180 103
Sum investeringer		2 611 387	10 180 103
Bankinnskudd, kontanter og lignende	5	59 824 140	64 761 157
Sum omløpsmidler		74 574 252	86 046 036
Sum eiendeler		110 715 184	105 093 198

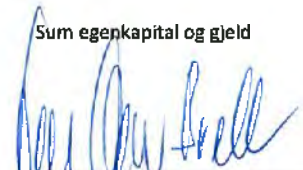
WA SSIT
KS KAL ay
B7 WHE pdk
TH
HB Ht Bg
G.R. LB

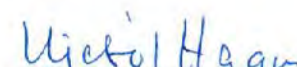
Lederne

Egenkapital

Opptjent egenkapital			
Annen egenkapital	11	50 657 384	44 096 535
Sum opptjent egenkapital		50 657 384	44 096 535
Sum egenkapital		50 657 384	44 096 535
Gjeld			
Avsetninger for forpliktelser			
Andre avsetninger for forpliktelser	9	44 688 888	47 321 264
Sum avsetning for forpliktelser		44 688 888	47 321 264
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld		6 483 262	10 611 994
Skyldige offentlige avgifter	5	1 828 005	1 620 726
Annen kortsiktig gjeld		7 057 645	1 442 679
Sum kortsiktig gjeld		15 368 912	13 675 399
Sum gjeld		60 057 800	60 996 663
Sum egenkapital og gjeld		110 715 184	105 093 198

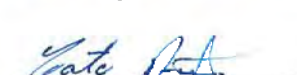

Jan Olav Brekke

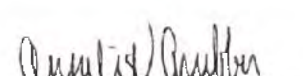
29. april 2014

Tor Hæhre

Kjetil Haave

Sverre Simen Hov

Hallstein Tønning

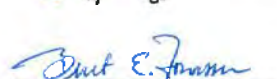

Cato Prytz

Annelise Grubben

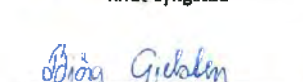

Kjell Bogstrand

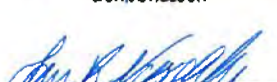

Trond Jakobsen

Knut Lyngstad

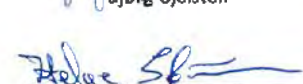

Ben Jonassen

Werner Wernersen

Bjørn Gjelsten

Jan Roald Nysæther

Per Helge Ødegård

Helge Sørum

Lederne

Kontantstrømoppstilling

	2013	2012
Ordinært resultat	4 905 209	3 439 007
Ordinære avskrivninger	609 510	164 150
Endring urealisert nedskrivning finansielle investeringer	-493 057	-280 404
Tap / (gevinst) ved salg av investeringer	-579 477	253 306
Endring i andre utestående fordringer	1 218 877	-2 124 398
Endring i kundefordringer	-2 802 922	2 872 057
Endring i leverandørgjeld	-4 128 732	2 968 856
Forskjeller mellom kostnadsført pensjon og inn-/utbetalinger i pensjonsordninger	-2 133 515	-2 729 026
Endring i andre avsetninger for forpliktelser	-2 632 376	722 418
Endring i andre tidsavgrensninger	5 822 246	-2 825 533
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	-214 238	4 584 831
Innbetalinger ved salg av aksjeinvesteringer	8 641 250	2 510 444
Innbetaling ved kjøp av aksjeinvesteringer	0	-625 933
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-15 569 765	-14 002 900
Innbetaling fra utlån	550 096	4 247 172
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-6 378 419	-7 871 217
Innbetalt uttreden av leieavtale	0	4 500 000
Overført fra interessefond	1 655 640	1 029 177
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	1 655 640	5 529 177
Netto endring av kontanter og kontantekvivalenter	-4 937 012	2 242 791
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	64 761 157	62 518 366
Kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	59 824 140	64 761 157

Lederne

Noter til regnskapet for 2013

Note 1 - Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk.

Driftsinntekter

Inntektsføring skjer når inntekten er opptjent. Det foretas periodiseringer av inntektene løpende.

Klassifisering og vurdering av balanseposter

Omløpsmidler og kortsiktig gjeld omfatter poster som forfaller til betaling innen ett år etter balansedagen, samt poster som knytter seg til varekretsløpet. Øvrige poster er klassifisert som anleggsmiddel/langsiktig gjeld.

Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Anleggsmidler vurderes til anskaffelseskost, men nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Anleggsmidler med begrenset økonomisk levetid avskrives planmessig. Langsiktig gjeld balanseføres til nominelt beløp på etableringstidspunktet.

Kortsiktige plasseringer

Kortsiktige plasseringer (aksjer og andeler vurdert som omløpsmidler) vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi på balansedagen. Mottatt utbytte og andre utdelinger fra selskapene inntektsføres som annen finansinntekt.

Varige driftsmidler

Varige driftsmidler balanseføres og avskrives over driftsmidlets forventede økonomiske levetid dersom de har en levetid på over 3 år og har en kostpris som overstifer 15 000. Varige driftsmidler nedskrives til virkelig verdi ved verdifall som ikke forventes å være forbigående. Nedskrivingen reverseres når grunnlaget for nedskrivingen ikke lenger er til stede.

Pensjoner

Pensjonskostnader og pensjonsforpliktelser beregnes etter lineær opptjening basert på forventet sluttlønn. Både usikrede og sikrede ordninger er regnskapsført. Planendringer og estimatavvik amortiseres over forventet gjenstående opptjeningstid.

Kontantstrømoppstilling

Kontantstrømoppstillingen er utarbeidet etter den indirekte metode. Kontanter og kontantekvivalenter omfatter kontanter, bankinnskudd og andre kortsiktige, likvide plasseringer.

Lederne

Noter til regnskapet for 2013

Note 2 - Salgsinntekter

	2013	2012
Pr. virksomhetsområde		
Kontingentinntekter	58 086 334	54 800 062
Avdelingskontingent direkte	147 841	199 017
Etter- og videreutdanningsfond	13 224 737	13 660 981
Opplysnings- og utviklingsfond	4 029 430	4 166 218
Boksalg Ledelsesmodellen	107 168	0
	75 595 510	72 826 278

Note 3 - Lønnskostnader, antall ansatte, lån til ansatte og godtgjørelse til revisor

Lønnskostnader	2013	2012
Lønninger	16 281 071	14 645 892
Arbeidsgiveravgift	2 963 315	2 673 731
Pensjonskostnader	1 957 168	1 241 958
Andre ytelser	1 036 287	681 313
Sum	22 237 841	19 242 894

Selskapet har i regnskapsåret sysselsatt totalt 19 årsverk.

Ytelser til ledende personer

	Lønn	Pensjonsutgifter	Andre godtgjørelser
Forbundsleder	1 169 041	31 565	34 541

Forbundsleder har ikke avtaler om bonus eller annen overskuddsdeling fra forbundet. Forbundsleder har heller ikke avtaler i forbindelse med opphør eller endring av ansettelsesforhold/ verv.

Godtgjørelse til medlemmer av forbundsstyret var kr 3 500 per møte i 2013.

Obligatorisk tjenstepensjon

Selskapet er pliktig til å ha tjenstepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenstepensjon. Selskapets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov.

Godtgjørelse til revisor er fordelt på følgende:	2013	2012
Revisjon	195 000	187 500
Andre tjenester	72 324	43 292

Merverdiavgift er inkludert i revisjonshonoraret.

Lederne

Noter til regnskapet for 2013

Note 4 - Varige driftsmidler

	Driftsløsøre og inventar	Bygninger og annen eiendom	Tomt Breibakken	Sum
Anskaffelseskost 01.01.	708 944	15 529 104	2 000 000	18 238 048
Tilgang	0	15 569 765	0	15 569 765
Anskaffelseskost 31.12.	708 944	31 098 869	2 000 000	33 807 813
Akk.avskrivning 31.12.	-544 931	-580 399	0	-1 125 330
Balanseført pr. 31.12.	164 013	30 518 470	2 000 000	32 682 483
Årets avskrivninger	-121 680	-487 830	0	-609 510

Økonomisk levetid	3-5	25
Avskrivningsplan	Lineær	Lineær

Anleggsmidlene per 31.12.2013 er fordelt som følger:

Tomt Breibakken 14	2 000 000
Bygning og inventar Breibakken 14	7 870 015
Kontorlokale Storgata 25	22 685 526
Leiligheter i Spania	126 942
Sum	32 682 483

Lederne har i desember 2013 inngått kjøpsavtaler for tre leiligheter i Spania som skal ferdigstilles i løpet av sommeren 2014. Prisen på leilighetene kommer på til sammen 7 millioner kroner foruten innredning på omtrent 1 million kroner. Leilighetene skal leies ut til medlemmer i Lederne.

Note 5 - Bankinnskudd

	2013	2012
DNB, bankinnskudd	34 013 878	39 808 242
DNB, bundet skattetrekkskonto	975 796	869 571
Sparebank 1 Østfold Akershus	24 834 466	24 083 344
Sum	59 824 140	64 761 157

Note 6 - Andre fordringer

	2013	2012
Andre fordringer		
Utlån til privatpersoner	2 424 697	2 974 793

Lederne har 5 utlån pr 31.12.2013 til privatpersoner, herunder ansatte og tidligere ansatte, samt en som også er medlem i forbundsstyret

Lederne

Noter til regnskapet for 2013

Note 7 - Pensjoner

Forbundet har kollektiv pensjonsordning, som omfatter 18 ansatte samt 15 pensjonister i forbundet. Ordningen gir rett til definerte framtidige ytelser som i hovedsak er avhengig av antall opptjeningsår, lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder og størrelsen på ytelsene fra folketrygden. Ordningene er ytelsesplaner, noe som betyr at forbundet har det økonomiske ansvaret for pensjonsytelsen. Ved regnskapsføring er lineær opptjeningsprofil og forventet sluttlønn som opptjeningsgrunnlag lagt til grunn. Arbeidsgiveravgift er hensyntatt. Planendringer og estimatavvik amortiseres over forventet gjenværende opptjeningstid. Ordningen er finansiert ved fondsoppbygging i et forsikringsselskap (Storebrand Livsforsikring).

	2013	2012
Nåverdi av årets pensjonsopptjening	2 013 025	1 601 419
Rentekostnad av pensjonsforpliktelsen	1 443 477	1 303 286
Avkastning på pensjonsmidler	1 022 134	-1 375 052
Administrasjonskostnader	-423 041	252 164
Netto pensjonskostnad	4 055 595	1 781 817

	2013	2012
Opptjente pensjonsforpliktelser	43 753 896	37 130 404
Beregnete pensjonsforpliktelser	43 753 896	37 130 404
Pensjonsmidler (til markedsverdi)	38 017 000	35 370 000
Ikke resultatført virkning av estimatavvik	-9 194 345	-3 084 338
Netto pensjonsforpliktelse/ (-) Pensjonsmidler	-3 457 449	-1 323 934

Økonomiske forutsetninger:	2013	2012
Diskonteringsrente	4,0%	3,9%
Forventet avkastning pensjonsmidler	4,4%	4,0%
Årlig forventet lønnsvekst	3,75%	3,5%
Årlig forventet reg. av pensjoner under utbet.	0,6%	0,2%
Årlig forventet G-regulering	3,5%	3,25%

Note 8 - Investering i aksjer og andeler

Selskap	Anskaffelseskost	Markedsverdi	Bokført verdi
Nordic Alpha Hedge (*)	2 593 661	4 623 661	2 593 661
Aberdeen Eiendomsfond Norden og Baltikum	1 600 000	17 727	17 726
Storebrand ASA (*)	0	86 102	0
	4 193 661	4 727 490	2 611 387

(*) Vurdert til anskaffelseskost da anskaffelseskost er lavere enn markedsverdi

I løpet av 2013 ble andelene i Alfred Berg Høyrentefond og Orkla Nordic Value solgt.

Lederne

Noter til regnskapet for 2013

Note 9 - Avsetning for forpliktelse

	Avsetning 31.12.12	Mottatt	Brukt	Avsetning 31.12.13
OU-fond	9 545 544	4 153 931	3 728 606	9 970 868
EV-fond	7 775 720	13 294 399	16 352 100	4 718 019
Interessefond	30 000 000	2 161 565	2 161 565	30 000 000
Sum	47 321 264	19 609 895	22 242 271	44 688 888

Opplysnings- og Utviklingsfondet	2013	2012
Mottatte midler (driftsinntekt)	4 029 430	4 166 218
Kurskostnader	-1 020 293	-1 453 811
Administrasjonskostnader	-1 208 829	-1 249 866
Andre kostnader	-1 499 484	-515 652
Netto finansposter	124 501	121 101
Årets overskudd/ underskudd	425 325	1 067 991

Etter- og Videreutdanningsfondet		
Andel kontingentinntekt	13 224 737	13 660 981
Stønader	-7 475 555	-6 118 600
Stipend/ kurskostnader	-2 254 109	-1 861 271
Administrasjonskostnader	-3 967 421	-4 098 294
Andre kostnader	-2 655 015	-2 034 978
Netto finansposter	69 662	126 587
Årets overskudd/ underskudd	-3 057 701	-325 575

Interessefondet		
Administrasjonskostnader	-500 000	-500 000
Andre kostnader inkludert streikebidrag	-5 927	-155 179
Renteinntekter utlån	45 208	153 554
Renteinntekter bank	1 043 823	1 185 273
Annen finansinntekt	579 477	625 933
Verdiendring av markedsbaserte finansielle omløpsmidler	493 057	-280 404
Tilbakeføring i henhold til vedtak i kongress*	-1 655 638	-1 029 177
Årets overskudd/ underskudd	0	0

* Kongressen har vedtatt at Interessefondets størrelse skal være kr 30 000 000 stort og midler er overført til administrasjonen i henhold til dette.

Eiendeler Interessefondet		
Innskudd i Sparebank 1 Østfold Akershus	24 834 465	24 083 344
Fordring på ansatte og medlemmer	2 424 697	2 974 793
Investeringer	2 611 387	10 180 103
Mellomværende Administrasjonsfondet	129 451	-7 238 240
Sum eiendeler Interessefondet	30 000 000	30 000 000

Lederne

Noter til regnskapet for 2013

Note 10 - Poster som er slått sammen i regnskapet

Annen finansinntekt	2013	2012
Renteinntekt bankinnskudd og utlån	1 341 935	1 674 293
Avkastning og gevinst salg av aksjeinvesteringer	750 563	451 552
Urealisert verdiendring investeringer	493 057	280 404
Annen finansinntekt	192 527	59 209
Sum	2 778 082	2 465 458

Annen finanskostnad		
Rentekostnader og bankgebyrer	95 205	43 730
Finansposter overført fond, ref note 9	2 355 729	1 912 044
Tap salg av aksjeinvesteringer	171 085	0
Sum	2 622 019	1 955 774

Note 11 - Egenkapital

	Administrasjonsfond
Egenkapital 01.01.	44 096 535
Årsresultat	4 905 209
Overført fra interessefond	1 655 640
Egenkapital 31.12.	50 657 384

Til Lederne v/Forbundsstyret Oslo 26.mai 2014

Intern revisjonsberetning for 2013.

I løpet av 2013 har vi hatt møter på hovedkontoret i Oslo og hos Medlemstjenester AS på Bryne.

Rutinene for bilagskontroll er tilfredsstillende og vi finner sjelden avvik. Den månedlige prosjektrapporten over kurs, utvalg, konferanser og regioner gir en god oversikt over regnskap mot budsjett. Ansvarlige for regionene har god budsjett disiplin og styrer og prioriterer aktivitetene etter hva man har fått til rådighet.

På våre revisjonsmøter gir administrasjonsleder Kjetil Haave fylldig informasjon om regnskapet i forhold til budsjett.

Ledernes vedtekter § 9.2 sier følgende om vårt mandat:

"Lederne skal i tillegg ha et kontroll -og revisjonsutvalg som består av to medlemmer med personlige varamedlemmer. Utvalget skal kontrollere at landsmøte- og kongressvedtak følges, og at plasseringen av Ledernes midler er forsvarlig, og at økonomistyring og kontroll er forsvarlig. Landsmøte/Kongressen kan vedta mer detaljert instruks til revisjons- og kontrollutvalget."

Vi har etter beste evne fulgt mandatet vårt fra Landsmøte/Kongress og så langt har vi følgende å bemerke:

Ledernes nye hovedkontor i Storgata er blitt meget bra. Det er gjort et stort og grundig arbeid i forkant og underveis i byggeprosessen. Her må spesielt Kjetil Haave innsats berømmes. Lokalene kan anses som en svært god og funksjonell investering som fremheves av sin sentrale beliggenhet. Mange av forbundets aktiviteter kan og vil foregå her. Utvalget mener investeringen vil styrke Lederne i fremtiden og vil være med på å bygge opp under forbundets strategiske ambisjoner.

Lederne har også investert i ferieleiligheter i Spania. Denne investeringen anser utvalget til å være en positiv medlemsfordel, samtidig som det kan være en god pengeplassering. I forbindelse med kjøp av ferieleilighetene opprettet Forbundsstyret et utvalg som fikk i mandat å jobbe frem forslag til beslutningsvedtak knyttet til leilighetskjøpene. Revisjonsutvalget finner at mandatet og de vedtak Forbundsstyret har gjort er blitt fulgt opp av dette utvalget.

Finansinntekter viser et overskudd på kr 2 778 082

Driftsresultatet viser et overskudd på kr 4 749 146

Arsresultatet viser et overskudd på kr 4 905 209

De valgte revisorer berømmer ledelsen, tillitsvalgte og ansatte for god økonomistyring.

Geir Egil Skrunes
Geir Egil Skrunes
Valgt revisor

Torill Gjelsvik Tombre
Torill Gjelsvik Tombre
Valgt revisor

Statsautoriserte revisorer
Ernst & Young AS

Vassbotnen 11a Forus, NO-4313 Sandnes
Postboks 8015, NO-4068 Stavanger

Foretaksregisteret: NO 976 339 387 MVA
Tlf: + 47 51 73 95 00
Fax: + 47 51 73 95 01
www.ey.no
Medlemmer av Den norske revisorforening

Til forbundsstyret i Lederne

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for Lederne, som består av balanse per 31. desember 2013, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets og daglig leders ansvar for årsregnskapet

Styret og daglig leder er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret og daglig leder finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for selskapets utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettviseende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet for Lederne avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettviseende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2013 og av dets resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Uttalelse om øvrige forhold

Konklusjon om årsberetningen

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, mener vi at opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet og forutsetningen om fortsatt drift er konsistente med årsregnskapet og i samsvar med lov og forskrifter.

Konklusjon om registrering og dokumentasjon

Basert på vår revisjon av årsregnskapet som beskrevet ovenfor, og kontrollhandlinger vi har funnet nødvendig i henhold til internasjonal standard for attestasjonsoppdrag (ISAE) 3000 «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon», mener vi at styret og daglig leder har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av selskapets regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god bokføringsskikk i Norge.

Stavanger, 29 April 2014
ERNST & YOUNG AS

Tommy Lothe
statsautorisert revisor

WWW.LEDERNE.NO/MIDTNORGE
.....

REGION MIDT-NORGE

.....

2013 har vært et aktivt og fremgangsrikt år. Samarbeidet med tillitsvalgte, medlemmer, regionutvalg og avdelinger har vært konstruktivt, engasjerende, utfordrende og ikke minst spennende. Det ble valgt inn flere nye representanter i regionutvalget etter landsmøtet i 2012 som i løpet av året har bidratt med mange og spennende ideer og innspill.

Aktivitetsnivået i regionen har vært godt i løpet av året, og tillitsvalgte, nye og eksisterende medlemmer har tatt initiativ til og deltatt i det lokale arbeidet i avdelingene. Det har kommet nye medlemmer inn i de lokale avdelingsstyrene, og dette fører også til økt kreativitet og engasjement lokalt.

Medlemsutvikling
Medlemstilgangen i 2013 har dessverre ikke vært fullt så god som i tidligere år, men har likevel vært positiv med en netto økning på 31 innmeldte medlemmer, noe som riktignok er noe lavere enn i 2012. Totalt antall innmeldte i regionen var på 124 nye medlemmer i 2013, fordelt på 51 i Nord- og Sør Trøndelag og 73 i Møre og Romsdal. Totalt antall utmeldinger var på 93. Det er pr. d.d. 1447 medlemmer, inkludert aktive og ”passive”. Regionen består av 14 avdelinger fordelt på 8 i Møre og Romsdal og 6 i Nord- og Sør-Trøndelag.

Det har vært en jevn fordeling av innmeldinger fra de fleste bransjer i løpet av året. I tillegg har det vært jevn medlemsøkning innen offentlig sektor i regionen, med 13 nye medlemmer, hvorav 11 innenfor kommunal sektor. Henviser til egne årsmeldinger for de øvrige bransjene, som beskriver aktiviteter og medlemsforhold mer detaljert.

Kurs og aktiviteter
Samarbeid med avdelingene og fokus på nettverksbygging og opplæring av medlemmer har vært hovedoppgavene for regionen i 2013. Regionutvalget har i samarbeid med områdeleder arbeidet aktivt for å tilrettelegge og tilby aktuelle kurs- og medlemsaktiviteter, og det har vært avholdt flere ulike kurs med bra deltakelse i 2013. Det har vært fokusert spesielt på tillitsvalgtopplæring med fokus på Hovedavtalene og AML. Behovet for opplæring innenfor avtaleverket er stort, og det er viktig med grundig opplæring av tillitsvalgte for å øke kompetansen ute i virksomhetene, sette fokus på medbestemmelse og rettigheter og da spesielt knyttet til saker som gjelder virksomhetsoverdragelser, fusjoner og omorganiseringer. I tillegg har det vært spesielt fokusert på AMLs bestemmelser om kontrolltiltak i virksomheten i tilknytning til kursene i hovedavtaler, hvor tema har vært å se nærmere på virksomhetenes adgang til å igangsette undersøkelser og kontrollere de ansatte i hverdagen.

Det har vært avholdt 6 regionutvalgsmøter og 1 regionmøte, hvorav 2 av disse i tilknytning til regionmøtet og kongressen i 2013. Det har vært avholdt 1 kurs i forhandlingsteknikk, 2 kurs i hovedavtaler, 1 kurs i mediehåndtering, 1 kurs i HR-ledelse, Trinn II, og 1 kurs i coaching. Det har i tillegg vært avholdt flere kurs i Bli kjent med Lederne. Områdeleder har i tillegg deltatt på 4 årsmøter i lokalavdelingene.

Faglig arbeid

Det har vært avholdt årsmøter, medlemsmøter og informasjonsmøter i bedriftsgrupper og i lokalavdelinger hvor områdeleder har bistått etter behov, og flere rekrutteringsmøter i samarbeid med tillitsvalgte for potensielle medlemsgrupper.

Innenfor områder som omfatter arbeidsrett, har antall saker økt betraktelig i 2013. Dette gjelder i hovedsak oppsigelser, nedbemanninger, stillingsendringer, rettigheter ved virksomhetsoverdragelse og omorganisering. Det har vært avholdt flere forhandlingsmøter i oppsigelsessaker hvor det har vært behov for advokatbistand. Noen av disse sakene har vært svært langvarige. Det kan ses en tydelig økning av krav til effektivitet i virksomhetene, med påfølgende større arbeidsbelastning for medlemmene. Dette fører til økt stress og psykiske belastninger, som i mange tilfeller har ført til langvarige sykemeldinger.

I forbindelse med lokale forhandlinger ute i bedriftene, har det vært et økende behov for bistand. Medlemmer og tillitsvalgte er blitt mye flinkere til å ta kontakt i forkant av og under lokale lønnsforhandlinger, og det kan ses en økende bevisstgjøring i forhold til hvilke rettigheter og muligheter medlemmene har gjennom tariffavtalene. I tillegg har det vært en stor økning i antall henvendelser som gjelder arbeidsavtaler og stillingsbeskrivelser, hvor det har vært behov for å gjennomgå og oppdatere disse i hht. AML og tariffavtalene.

Det har i tillegg vært mange henvendelser med spørsmål om informasjon om Lederne fra potensielle medlemmer innenfor de fleste bransjeområder. Områdeleder har avholdt flere informasjons- og rekrutteringsmøter både i nye og eksisterende bransjeområder. Det har vært stor reisevirksomhet i regionen i forhold til medlemsoppfølging og rekruttering i alle bransjer, og det er både viktig og oppleves svært positivt blant medlemmene at områdeleder er ute i «felten» og utøver service og informerer om nye tilbud og medlemsordninger. Det er fremdeles et stort behov for informasjon og

opplæring i avtaleverk og kjennskap til medlemsfordeler blant de fleste medlemmer i alle bransjer.

Tillitsvalgte og medlemmer har deltatt i og engasjert seg i det faglige arbeidet både på bedriftsnivå og i lokalavdelingene, men vi ser at det i mange tilfeller er vanskelig å få med medlemmer i det lokale arbeidet.

Videre viser tilbakemeldinger fra medlemmene at de har opplevd god oppfølging fra forbundet, og fått nødvendig advokatbistand i saker hvor det har vært behov for dette. Det er likevel ingen tvil om at det fremdeles er et stort og økende behov for kunnskap om avtaleverket og rettigheter knyttet til lønns- og arbeidsvilkår. Opplæring og kompetanseutvikling av medlemmer har derfor vært et prioritert satsningsområde som det også vil arbeides med og satses på i årene fremover.

Generelt / oppsummering

Medlemstilgangen for 2013 har som nevnt vært bra, og hvor regionen har hatt en akseptabel økning netto. Regionen opplever at et stadig økende antall kvinnelige medlemmer har tatt verv i avdelingsstyrer, bedriftsgrupper og i bransjeutvalg. Dette bidrar til en svært positiv utvikling i regionen, ikke minst innenfor det faglige arbeidet, som får inn nye impulser og ideer.

Medlemmene ser flere fordeler ved det å være organisert. Spesielt når det er store omveltninger og økonomisk usikkerhet i bedriftene, ser de hvor viktig det er å tilhøre en organisasjon som ivaretar interessene og rettighetene deres. Samtidig ser vi at Lederne som organisasjon har kommet stadig mer fram i det offentlige rom, og blir oftere omtalt i media. Dette skaper også en økende interesse for forbundet, arbeidet og innsatsen som medlemmene våre bidrar med.

Det har vært et produktivt og fremgangsrikt år for region Midt-Norge i 2013, og vi håper på et aktivt og innholdsrikt år også i 2014.

Medlemsordningene, blant annet innenfor forsikring, juridisk bistand og fondsmidler er konkurransedyktige og har blitt utvidet og forbedret i løpet av 2013. Disse blir mer og mer attraktive for medlemmene, og er svært ofte avgjørende når potensielle medlemmer skal velge fagforbund. Derfor er det særdeles viktig og nyttig at områdelederne er oppdatert på, og informerer om disse ute blant både nye og eksisterende medlemmer.

Det har vært et produktivt og fremgangsrikt år for region Midt-Norge i 2013, og vi håper på et aktivt og innholdsrikt år også i 2014

Marit Garmannslund Nortun

Områdeleder region Midt-Norge

WWW.LEDERNE.NO/NORD
.....

REGION NORD

.....

Regionutvalget arbeider etter et mål- og strategidokument for perioden 2013-2016. Hovedmålet er et overordnet medlemsmål for regionen som er brutt ned på hver enkelt avdeling etter en dialog med avdelingene og basert på den enkeltes avdelings forutsetning. Øvrige mål er på mange måter strategiene som skal hjelpe regionen og avdelingene til å nå sine mål.

Verv og representasjon i region og i utvalg
Regionutvalget har i 2013 bestått av forbundsstyre-
medlem og vara til forbundsstyret, kongressdelegater
og områdeleder.

Kjell Bogstrand	Forbundsstyremedlem
Jan Gunnar Nilssen	Kongressdelegat
Ingmund Isaksen	Kongressdelegat
Mona Hjemås	Kongressdelegat
Anita Lervik	Kongressdelegat
Harald Brenna	Kongressdelegat
Stein Olav Rogne	Kongressdelegat (fra 27.09.13)
Rita Hustad	Vara til forbundsstyret
Trond Jakobsen	Områdeleder

Regionen har hatt følgende representasjon i forbundets styre og utvalg:
Forbundsstyret
• Kjell Bogstrand (styremedlem Tromsø)
• Rita Hustad, vara (styremedlem/kasserer Bodø)
Kompetanse- og serviceutvalget
• Anita Lervik (avdelingsleder Tromsø)
Lovutvalget (ingen aktivitet i 2013)
• Mona Hjemås (Avdelingsleder Bodø)
Hovedforhandlingsutvalget (NHO)
• Stein Olav Rogne (Bedriftsgruppeleder Bodø Industri)
HMS-utvalget
• Anne Hilde Øyhus (Statens Innkrevingssentral)
Bransjeutvalget barnehage
• Tone Persen (Vadsø kommune, avdelingsleder og bedriftstillitsvalgt)

Bransjeutvalg vekst & attføring
• Stein Olav Rogne (Bodø Industri, bedriftstillits-
valgt og avdelingsstyremedlem)
Bransjeutvalg luftfart
• Torbjørn Bjelland (Widerøe, bedriftstillitsvalgt)
Valgkomite
• Mona Hjemås (Mattilsynet, avdelingsleder)

Generelle organisasjonsaktiviteter
Regionutvalg i region Nord har avholdt 6 møter, hvorav 2 i Bodø, 2 i Tromsø, 1 i forbindelse med regi-
onmøtet i Tromsø og 1 i forbindelse med kongressen i Oslo. Regionmøte ble avholdt i Tromsø i september. Regionutvalget arbeider etter et mål- og strategidoku-
ment for perioden 2013-2016. Hovedmålet er et over-
ordnet medlemsmål for regionen som er brutt ned på hver enkelt avdeling etter en dialog med avdelingene og basert på den enkeltes avdelings forutsetning.

Områdeleders lokale aktivitet:

Kategori	Avdelingsmøte, årsmøte, styremøte, bedriftsbesøk, forhandlinger		Kurs, markedsføring, rekruttering	
Organ	Avdeling	Bedrift/-bedriftsgruppe	Avdeling	Bedriftsgruppe
	Indre Salten & Sulitjelma	Fretex Nord-Norge	Tromsø	Kurs for tillitsvalgte fra 18 bedrifter
	Longyear city	HMS-senteret	Bodø	
	Bodø	Studentsamskipnaden i Nesna	Indre Salten & Sulitjelma	
	Tromsø	Coop Nord	Vadsø	
	Varanger & Tana	Tromsø kommune		
	Kirkenes	Ernst & Young		
		Sydvaranger gruve AS		
		Nortura (Målselv)		
		Aktiv Ballangen		
		KappAhl		

Øvrige mål er på mange måter strategiene som skal hjelpe regionen og avdelingene til å nå sine mål. Regionutvalget spiller her en nøkkelrolle ikke bare med å «pushe» avdelingene, men også ved å tilby kurs- og markedsføringsbidrag til den enkelte avdeling og ved å knytte avdelingenes ulike erfaringer sammen. Strategiarbeidet evalueres og revideres hvert år.

- Det overordnede mål for region Nord:**
- Netto medlemsøkning fram til 31.desember 2013 skulle vært totalt 928 aktive medlemmer, (aktuelt: 922 medlemmer).
  - Målene for 31.12.2014 er på 1030 medlemmer, for 31.12.2015 på 1132 medlemmer og for 31.12.2016 på 1200 medlemmer.

- Øvrige mål (strategier for å nå overordnet mål):**
- Det skal avholdes og tilbys ulike kurs samt medlemsmøter, også til potensielle medlemmer
  - Øke synlighet gjennom alle typer av profilering og profileringsartikler
  - Tilby særlige kurs spesielt for alle typer tillitsvalgte i lov- og avtalekunnskap og rekruttering
  - Stimulere til samarbeid mellom avdelingene
  - Utvikle regionale/lokale medlemstilbud med egenart (som ingen andre har)

Avdeling Vesterålen & Lofoten avholdt sitt 10-års jubileum i 2013.

Kurs og kompetanse

Regionutvalget la i 2013 opp til en meget aktiv bruk av kursmidlene fra O & U-fond. Regionutvalget avholdt et kurs for bedriftstillitsvalgte på hurtigruten, både som et tilbud om skoling for disse, men også for å etablere nettverk. Videre har det vært ytt økonomisk støtte for kurs basert på O & U-midler, og det var lagt opp til flere kurs i september, oktober og november, men som måtte avlyses p.g.a. at områdeleder ikke var tilgjengelig (ikke planlagt fravær).

Regionutvalget tok selv initiativ til å tilby ledelseskurs (motivasjonskurs) i Tromsø, Bodø og Vadsø med stor suksess. Samme type kurs (og leverandør) tilbys andre avdelinger i 2014.

Rekruttering & markedsføring

I 2013 har brutto tilgang også vært på et høyt nivå (nest høyeste), men historiens nesthøyeste tall for avgang gjorde at netto tilgang var 4. høyeste gjennom tidene.

Regionutvalget har også i 2013 arbeidet målrettet med rekrutteringsarbeid.

- Dette arbeidet har i 2013 vært gjort gjennom
- a) Å ha tatt avdelingene med på råd for å utvikle endelig medlemsmål
  - b) Å sette fokus på avdelingenes engasjement gjennom lokale medlemsmålsettinger

- .....
- c) Å tilby kurs og kursmidler for å stimulere avdelingene til aktivitet
  - d) Å følge opp avdelinger og avdelingsstyrer som ikke har fungert godt

På regionmøtet i september 2013 ble alle deltakerne på nytt involvert og engasjert i regionens målsettinger, samt at enkelte avdelinger fortalte historier om hvordan de engasjerte seg ift medlemmene (både nye og gamle).

Medlemssituasjonen

Flere avdelinger har økt antall representanter til regionmøte p.g.a. økte medlemstall. Regionen som helhet har fått utvidet kongressdelegater med 1 i løpet av 2013! Utviklingen for første måneden av 2014 følger de gode trendene i 2013.

Brutto tilgang i medlemsmassen var i 2013 på 156 medlemmer, mens netto tilgang var 74 medlemmer. Region Nord hadde pr. 31.12. 2012 en aktiv medlemsmasse på 922 betalende medlemmer!

Fra 2006 har kvinneandelen i medlemsmassen i region Nord økt fra 27 % til 41,4 %, gjennomsnittsalderen ligger på 47,52 år og antall «Unge Lederne»-medlemmer (37 år eller yngre) utgjør 15,46 %.

Bistand

Det har også i 2013 vært stort behov for akutt bistand og i noen ganger påfølgende juridisk innsats. Alle sakene har blitt avsluttet utenfor rettsapparatet. Områdeleder alene eller i samarbeid med advokat og tillitsvalgte har i hovedtrekk bistått enkeltmedlemmer eller grupper av medlemmer med følgende:

- Bidratt til økonomiske gunstige forlik eller ny stilling etter oppsigelse eller endringsoppsigelse.
- Bidratt til at økonomisk tilgodehavende er blitt utbetalt, lønnsgaranti oppfylt
- Purret på opprettelse av lokalavtaler
- Opprettholdt krav om at avtale skal opprettes (på flere bedrifter)
- Innsamlet og oversendt ulike lønnsstatistikker.
- Rådgivning og innspill til medlemmer både innenfor arbeidstid, avtaleomfang og ledelse

- Bistått med innspill i forhold til forhandlinger og lokale uenighetsprotokoller
- Klarlagt rettigheter ved nedleggelser, permitteringer, opphør, omstillinger, overdragelser, etc.
- Deltatt i drøftelses- og forhandlingsmøter og andre møter som rådgiver for medlem.

Avtaleforhold

Områdelederen har ofte fungert som rådgiver for medlemmer under pågående, lokale forhandlinger om avtale eller lønn.

Områdelederen har deltatt i følgende sentrale forhandlinger:

- Forhandling om Lederavtale med NHO

Andre aktiviteter

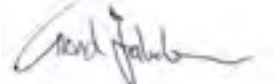
Områdelederen i regionen hadde i 2013 landsomfattende oppgaver som

- primær bransjeansvarlig i bransjeutvalg luftfart (2 utvalgsmøter)
- primær bransjeansvarlig i bransje energi og elektro
- sekundær bransjeansvarlig i bransjeutvalg vekst & attføring (3 møter)
- sekundær bransjeansvarlig i bransje bygg, anlegg og bergverk
- ansattes representant i forbundsstyret

De fleste i regionutvalget deltok 15.11.13 i Ledernes kongress i Oslo.

Budsjett

Regionen har i skrivende stund regnskapet for 2013 i god balanse med budsjettet.

Trond Jakobsen
Områdeleder region Nord

WWW.LEDERNE.NO/SOR
.....

REGION SØR

.....

Region Sør har i 2013 hatt størst fokus på motivasjon og opplæring av tillitsvalgte ute i regionen. Vi mener at engasjerte og motiverte tillitsvalgte kan være en nøkkel til mye av det arbeidet som skal gjøres. Ikke minst gjelder dette rekruttering, men dyktige tillitsvalgte er også en viktig faktor for å ivareta medlemmene på en profesjonell måte.

Kurs

Det er fortsatt relativt stor interesse for regionens kursvirksomhet, men vi valgte i 2013 å ha fokus på kun to kurs.

Amerikanisering av norsk arbeidsliv? (Hard HR) ble arrangert i Skien, som et samarbeidsprosjekt mellom avdeling Grenland og regionen. Vi lyktes med å få mange deltakere på kurset og mener at evenementet ble en stor suksess.

Senhøstes ble det i samarbeid med regionene Samvirke og Øst arrangert et Motivasjonsseminar, Motivasjon, Samvirke/Sør/Øst 2013 i Tallinn. Her stilte hver region med ca. 20 deltakere hver. Seminaret ble arrangert som et pilotprosjekt, for å kartlegge om dette var en samarbeidsform som burde gjentas. Tilbakemeldinger fra alle regioner tilsier at dette er verdt å prøve igjen, og det er derfor besluttet at vi skal arrangere noe lignende i 2014.

Selv om vi i 2013 ikke arrangerte mange kurs, så mener vi at vi har spisset kursvirksomheten til å fange opp regionens hovedmål for året, nemlig å ha trykk på engasjement og på opplæring av tillitsvalgte.

Årsmøter og medlemsmøter

Mange av regionens avdelinger og bedriftsgrupper er flinke til å gjennomføre både årsmøter og med-

lemsmøter. Når det gjelder temaer som interesserer, så er lederavtalens omfangsbestemmelse fortsatt et fengende tema for mange.

Vi har fra sentralt hold lagt stor vekt på besøks-hyppigheten til de enkelte bedriftsgrupper og avdelinger i 2013. Alle kan selvsagt ikke nåes i løpet av ett år, men det føres «logg», slik at de som ikke fikk besøk det ene året, står for tur det neste. Mange er heldigvis flinke til å gi beskjed når de har behov for besøk av for eksempel områdeleder, så det fungerer i det alt vesentligste veldig greit.

Rekruttering

Vi «sliter» fortsatt litt med å få vekst i region Sør. Dette skyldes overhodet ikke liten innsats av de tillitsvalgte, men kan tilskrives en del uheldige omstendigheter, bl.a. i form av flere nedlagte bedrifter og virksomheter. Alle ”uklare” utmeldinger blir fortsatt fulgt opp, med tanke på å fange opp de som kanskje ikke trengte å melde seg ut, når de fikk en annen stilling, osv.

Regionens medlemsmasse må kunne sies å være relativt voksne, slik at vi også opplever at mange går over i pensjonistenes rekker. Det er derfor viktig at vi fortsetter å ha fokus på rekruttering av nye medlemmer, både i eksisterende og nye bedrifter og bransjer. Og at vi fortsetter med å jobbe profesjonelt for de medlemmene vi allerede har, slik at vi minimaliserer utmeldingene.

////////////////////////////////////

.....

Web og sosiale medier

Vi tilstreber å holde et relativt høyt aktivitetsnivå på regionens egen hjemmeside, www.lederne.no/sor. Mange avdelinger er også flinke til å bruke sosiale medier, ved for eksempel å etablere egne grupper på Facebook.

Medlemsservice

Det er fortsatt bedriftsnedleggelser og annen omorganisering og nedbemanning som legger beslag på mye av tiden. Uansett om det gjelder en omorganisering eller en personalsak, så er det viktig og riktig at slike saker får høy prioritet. Det er viktig at medlemmene føler at de har investert i en "forsikring", når de har valgt å være medlemmer hos oss.

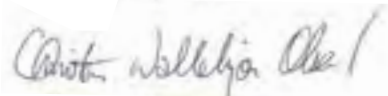
Vi får ofte tilbakemeldinger fra takknemlige medlemmer, som har hatt behov for bistand. Det er mange som gir uttrykk for at de er veldig godt fornøyd med det tilbudet Lederne gir dem.

Avslutning

Vi har i 2013 fokusert å få engasjerte og motiverte tillitsvalgte, som skal være synlige for medlemmene.

Vi vil fortsatt ha som et av våre hovedmål at det skal være høy grad av engasjement i alle ledd. Og i det videre arbeidet vil vi også ha stort fokus på rekruttering og at regionen skal være en bidragsyter til å nå det relativt ambisiøse målet for medlemsvekst som er satt for forbundet.

Region Sør har de senere årene arrangert Kongsberg-konferansen, der de tillitsvalgte kommer sammen for å debattere Ledernes fremtid. Rekruttering vil bli et sentralt agendapunkt for konferansen våren 2014.

Christen Wallekjær Olsen
Områdeleder region Sør

WWW.LEDERNE.NO/VEST

REGION VEST

.....

Aktiviteten i regionen har vært stor på de fleste områder. Vi har også i år fått til mye positiv organisasjonsbygging på mange plan. Saksmengden har i snitt vært som forrige år. Arbeidet med å bygge solide lokale bedriftsgrupper har også i år hatt høy prioritet.

Utfordringen med at tillitsvalgte slutter i egen bedrift er også dette året høyst aktuelt. Men vi har heldigvis fått flere nye unge engasjerte tillitsvalgte som vi etter beste evne forsøker å ta vare på.

Regionutvalget har bestått av:
Jan Roald Nysæther, Bjørn Egil Haugland, Kari Rørvik, Torill Gjeldsvik Tombre, Liv Spjeld By, Bjørg Gjelsten og Espen Sortevik samt områdeleder Bjørn Tjessem.

Regionen har i 2013 hatt flere sentrale tillitsvalgte som har bidratt aktivt inn i de fleste utvalg og fora i Lederne. Liv Spjeld By, Bjørg Gjelsten, Päivi Tervonen, Jan Roald Nysæther, Ove Ellefsen, Helge Schwab, Torill Gjelsvik Tombre for å nevne noen.

Regionutvalget har også i år fungert veldig bra som den politiske arenaen i regionen. Sakene har blitt godt diskutert og vært forankret hos både tillitsvalgte og medlemmer. Det er en kreativ og handlingskraftig gjeng som ikke er redd for å ta i et tak.

Regionen består av 21 avdelinger og 4 distrikter. Selv om distrikter er tatt bort som et formelt organ i Lederne har region Vest valgt å opprettholde distriktene og har regulert dette i egne vedtekter.

Aktiviteter
Det har vært avholdt seks regionutvalgsmøter i Bergen, Stavanger og Oslo. To av disse er blitt

avholdt sammen med region Olje og gass. Regionutvalget sammen med forbundsleder var på en spennende studietur til Aberdeen. Her fikk vi av Jake Molloy, Regional Organiser OILC-RMT en grundig innføring i hvordan forholdene er for fagforeningene i UK. Vi fikk også en god orientering om OILC som ble opprettet etter Piper Alpha-ulykken.

Jake fortalte litt om seg selv og de forskjellige arbeidsoppgavene han har hatt tidligere, og de han har nå. OILC var tidligere en frittstående organisasjon, men fra 2008 ble de en del av RMT som er en del av TUC (LO i UK).

Jake fortalte at det er alt for enkelt å si opp folk og kom med horrible, konkrete eksempel. OILC har i dag ca. 3000 medlemmer. Det er stor redsel for å fagorganisere seg i UK og de merker stor arbeidskraft konkurranse fra lavkostland. Det kommer mange utlendinger inn på timerater som det ikke går an å konkurrere mot.

To distriktsmøter har vært avholdt i Førde, Sogn og Fjordane. Områdeleder har vært på et tyvetalls bedriftsbesøk i informasjons- og rekrutteringssammenheng. Regionmøte var i år lagt til Sandsli Bergen med ca. 50 fremmøtte delegater. Det ble som vanlig avholdt distriktsmøter i alle de respektive distrikter. Fire helgekurs er blitt avholdt. Et trinn 1 på Stord innen temaet ”HR versus IR/Norsk ledelse». Et trinn 2 innen samme tema ble avholdt i Tyssedal.

Disse i samarbeid med Bitten Nordrik fra DeFacto. Alle kursene var fulltegnet med ca. 20 deltakere. To kurs med temaet lokale forhandlinger og forhandlingsretorikk ble avholdt i henholdsvis Haugesund og Øystese. Disse i samarbeid med Hans Ivar Kristiansen. Det ble også avholdt et dagskurs i coaching trinn 2 i Bergen. Videre hadde områdeleder ansvaret for to 2-dagers sentrale tillitsvalgtkurs i Oslo.

Seniorsamling skulle avholdes i Hordaland men distriktet hadde ikke kapasitet til å gjennomføre dette.

Saksbehandling

Det har blitt behandlet 60 nye enkeltsaker som var så omfattende at de krevde skriftlig saksbehandling. I 20 av disse har det vært behov for kontakt med advokat. 15 av disse har igjen ført til juridisk skriftlig behandling. Flere av lønssakene og omorganiseringssakene har gått til videre behandling mellom organisasjonene. Noen saker henger også igjen fra både 2011 og 2012. Noen har funnet sin løsning mens enkelte er fortsatt ikke lukket. Vil her nevne at sakene i Posten og Bergen Group har vært tunge. Innen fiskeoppdrett-industrien er det stor motstand mot å inngå tariff-avtale og dette har resultert i mye arbeid og at medlemmer er blitt «skremt» til å melde seg ut av Lederne.

Ca. 24 saker har omhandlet oppsigelser, trakassering og omorganiseringer. Videre har de omhandlet lønnsuenighet, innsigelsessaker etc.

Utover dette har det vært utallige mindre saker og henvendelser som oftest blir løst pr. telefon eller med en epost.

Regionen har også i år jobbet svært aktivt med å informere og skolere medlemmer og tillitsvalgte om HR-systemene og Norsk Ledelsesbarometer er i så måte et meget godt verktøy.

Prioriteringen fra regionens side er fortsatt først å hjelpe de medlemmene og bedriftsgruppene som har kommet i en vanskelig situasjon. Alle medlemmer

skal vite at: "Er du medlem av Lederne, så er vi der når du har behov for oss!"

I de aller fleste sakene har vi fått til gode løsninger der medlemmene er veldig fornøyd med Lederne.

Rekruttering

Det har vært avholdt en rekke vervemøter hvor grupper eller bedrifter har invitert til møte. Fagområdene har vært varierte. Bilforhandlere, varehandel, vekst og attføring, samt verftsindustri. Konkurransen er ofte opp mot FLT, IE, Handel og Kontor eller Fellesforbundet.

Det har kommet 244 nye medlemmer i regionen i år. 208 har gått ut. Det gir en økning på 36 medlemmer. Vi skulle gjerne sett dette tallet høyere, men dette er 8 flere en vi hadde i 2012

Lønnsoppgjøret

Den generelle lønnsutviklingen og trenden var ganske lik som for 2012. Den har ligget på ca. 3,5 – 4 prosent. Noen over, noen under. De fleste bedriftsgruppene har forhandlet seg frem til rimelig gode tillegg innenfor rammen, men flere har også måtte be om bistand før de har kommet i mål. Det har vært tre lokale uenigheter hvor våre tillitsvalgte har skrevet uenighetsprotokoll. I enkelte bransjer som varehandel og hotell/restaurant, blir lederne fortsatt en salderingspost for bedriften. Vi får til stadighet høre at våre medlemmer blir møtt med at det ikke er mer penger i kassa til dem. Slikt sett så ble 2013 veldig mye det samme som 2012.

Noen refleksjoner

Det er mange engasjerte og dyktige tillitsvalgte i regionen og samarbeidet mellom områdeleder, regionutvalg og de tillitsvalgte har fungert veldig bra. Vil også i år fremheve regionutvalget som fortsatt er en fantastisk flott gjeng.

Vi gjør en stor jobb men ser at vi fortsatt har en stor oppgave med å skolere medlemmer og tillitsvalgte, slik at våre medlemmer kan få den nødvendige innflytelsen i sine respektive bedrifter.

Regionutvalgets Skottlandstur ble historisk med besøk fra oljearbeiderforeningen OILC. Jake Molloy, regional organiser, ga oss en god innføring i utfordringene som britisk fagbevegelse møter i olje bransjen. Her avbildet etter innføring i Chivas Brothers historie.

Dette er eneste mulighet for å demme opp for et stadig økende prestasjonskrav.

Norsk Ledelsesbarometer har også i år bekreftet at selskapene bruker styringsretten mer nå enn før. Mål blir satt av ledelsen og de ansatte har liten innflytelse på de overordna målene. Den enkelte må sette seg store «hårete mål» i tråd med det som er bestemt på toppen. Lean og Leanledelse blir også innført i vekst- og attføringsbedrifter uten at de tillitsvalgte er klar over de langsiktige konsekvensene. De ansatte og tillitsvalgte må skoles og ta tilbake medbestemmelsesretten i forhold til styringssystemene og de overordna målene. Her har vi en stor utfordring i et stadig mer individbasert arbeidsliv.

Det positive er at Ledernes arbeid med Ledelsesbarometeret blir mer og mer debattert i media, samt at

flere og flere av våre medlemmer skolerer seg innfor dette feltet.

Mange av våre tillitsvalgte er også blitt flinkere til å oppsøke informasjon når det skjer ting i deres bedrifter som de er skeptiske til.

Bjørn Tjessem

Bjørn Tjessem
Områdeleder region Vest

WWW.LEDERNE.NO/OEST

REGION ØST

Året 2013 har vært et meget aktivt år i region Øst. Regionen satte i gang med et prosjekt som skal se på region Øst sitt indre liv. Region Øst har fortsatt det gode samarbeidet med regionene Samvirke og Sør - det har vist seg å være svært vellykket for alle tre regioner. Det å samarbeide på tvers av regionene skaper nye allianser og nytt nettverk for våre tillitsvalgte.

Regionutvalgsmøter

Det er gjennomført tre møter i regionutvalget; 5.2, 29.4, 24.-25.10 samt i forbindelse med kongressen. Saker som har vært på dagsorden er: Faste saker: Regnskap/budsjett, medlemssaker og saksoppfølgingskart, tiltaksplaner 2013 og 2014, regionsamling Riga, motivasjonssamling Tallinn, deltagere til utvalg, Carl Jensenprisen, forbundets strategiarbeid, regionmøte i Son, diett- og møtegodtgjørelser, panel til Norsk ledelsesbarometer, årshjul, rekruttering og arbeid med kongressaker.

Regionsamling/regionmøte

30.4-2.5.2013 ble det arrangert regionsamling i Riga. Temaer på konferansen var Ledernes strategier mot 2020, region Øst sitt prosjekt, opplæring i Ledernes ulike administrative områder, nye moderne måter å kommunisere på samt hvordan skal vi løfte avdelingene, hvilke roller og rollebeskrivelser skal de ulike leddene ha og hvordan skal Lederne sentralt jobbe med motivasjon i de lokale ledd fremover.

25.-26. oktober ble det arrangert regionmøte på Son Spa Hotell, Son. På agendaen stod; kongressaker (kontingent, utvidet privatrettsordning og vedtektsendringer) og debatt om saker i Øst; innhold på regionsamlinger, regionmøter, regionutvalgets og avdelingenes oppgaver, én regionleder og veteranklubber. I tillegg ble det avtalt en kartlegging av avdelingene samt kåring av beste avdeling i region Øst som også nomineres til Carl Jensenprisen.

Kurs

Det er gjennomført to kurs i "Forhandlingsretorikk". Kurset har fått utrolig gode evalueringer og kurset har kommet for å bli. Det er gjennomført en rekke kurs i "Sterke fagforeninger". Både rettet mot de enkelte lederavtalene (Virke, NHO og vekst og attføring). Noen er gjennomført direkte med bedriftsgrupper men det har også vært gjennomført samlinger der flere bedrifter har vært samlet.

Områdeleder i regionen har også vært med på å utvikle og starte opp et sentralt grunnkurs for tillitsvalgte på landsbasis.

Sentrale kurs

Tillitsvalgte og medlemmer i regionen har mottatt informasjon og deltatt på de sentrale kurstilbud.

Årsmøter/medlemsmøter

Alle avdelinger har gjennomført sine årsmøter og det er rekruttert mange nye medlemmer inn i verv lokalt og sentralt i regionen. Det er også gjennomført medlemsmøter i avdelingene. Områdeleder har prioritert å være til stede på styremøter i de avdelingene som har ønsket dette samt noen årsmøter. Bakgrunnen har vært et ønske om å bidra med strategisk arbeid for avdelingene og skape optimisme og motivasjon. Det har vært en mye tettere dialog mellom avdelingene og regionapparatet som gir et bedre samarbeid og kortere kommunikasjonslinjer i regionen.

Rekruttering

Det er jevn tilgang av medlemmer i region Øst. Noen avdelinger jobber mer målbevisst med rekruttering enn andre avdelinger. Områdeleder har arbeidet mye med rekruttering rettet direkte mot nye bedrifter og det er bygget opp flere nye klubber. I tillegg har det vært arbeidet mye med å gjenoppbygge eksisterende klubber og gi de ny giv. Noe som resulterer i et jevnt tilsig av medlemmer.

Medlemsservice

Medlemsservice er meget viktig for at vi skal beholde de medlemmene vi har. Region Øst har ny co-pilot i perioden; Lars Wiggen som også er ansvarlig for of-fentlig sektor.

Vi merker veldig godt negativ ”hard” HR i region Øst og har mange saker i våre klubber og ikke minst rettet mot enkeltmedlemmer. Sakene blir tøffere og tøffere og vi har ofte måttet ta i bruk advokater i våre henvendelser mot bedriftene.

Vi har også jobbet mye med lokale og personlige råd i forbindelse med lokale og personlige lønnsforhand-linger. Coachingsamarbeidet med NHO Service har resultert i organisasjonsmessig opplæring i lov og avtaleverket, noe både arbeidsgivere og tillitsvalgte har satt pris på. Det er også inngått et lignende sam-arbeid med ASVL i perioden og det har også resultert i utarbeidelse av felles opplæringsmateriell i bruk av avtaleverket.

Forhandlinger/tariff

Områdeleder i Øst har hatt tariffansvar for Virkeav-talen samt forhandlinger innen SAMFO-området i perioden. I perioden hadde vi en tariffutfordring med Virke i forbindelse med inngåelse av en ny tariffavtale for våre medlemmer ved Conrad Signo (spesialisthel-setjenesten). Striden stod om 10 prosentregelen for inngåelse av ny tariffavtale. Etter en lang tids tvist, fikk vi til slutt en avtale på plass.

Arbeidsrett

Det har vært flere stygge eksempler på dårlig perso-nalbehandling, på grensen til trakassering og oppsigel-ser. I all hovedsak ender disse sakene opp med en løs-ning. Enten i form av ny jobb eller en pakkeløsning. I perioden har vi jobbet målrettet med disse stygge sakene og områdeleder var intervjuet i medlemsbladet vårt. Det settes nå fokus på temaet på HMS-konfe-ransen i 2014.

Avslutning

Det har vært enda et år der motivasjon og nytenkning har vært i fokus. Det er stor arbeidslyst og mye ny giv på mange områder i regionen. Jeg retter på ny en stor og oppmuntrende takk til strålende tillitsvalgte i bedriftene, medlemmer som har verv i avdelingene, kongressdelegater og representantene i regionutvalget.

Susanne Slaatsveen

Susanne Slaatsveen
Områdeleder region Øst

Bent E. Jonassen

Bent E. Jonassen
Regionleder region Øst

WWW.LEDERNE.NO/SAMVIRKE

REGION
SAMVIRKE

.....

Det norske arbeidslivet er bygd på samarbeid mellom ledelse, ansatte og fagforeningene. Det har vært lang tradisjon for et slikt samarbeid i Coop. Vi ser nå at dette stadig blir utfordret, og nye rutiner innføres uten at de ansatte gjennom sine tillitsvalgte har hatt innflytelse på dette. Til tross for at de gjennom lov og avtaleverk skal ha denne muligheten.

Regionutvalget har bestått av:

Helge Sørum	Leder, kongressdelegat og forbundsstyremedlem
Ann Marit Sletnes	Nestleder og kongressdelegat

Kåre Jon Langberg, Simen Steigedal, Marit Helgaseth, Tor Ivar Kaldhussæter, som faste medlemmer av regionutvalget.

Ole-Andrè Leivdal, Marit Ringvoll, Christian Pedersen, Toril Snerting er varamedlemmer.

Varamedlemmene inviteres til å delta på region-møtene. I region Samvirke er alle faste region-medlemmer også kongressdelegater. Marit Helgaseth har vært sykmeldt, og Marit Ringvoll har dermed fungert som både kongressdelegat og fast medlem av utvalget. På grunn av forfall deltok Ole-Andrè Leivdal også på kongressen.

Regionen har i 2013 har flere sentrale tillitsvalgte som har bidratt aktivt i ulike utvalg:

Ann Marit Sletnes	Kompetanse- og serviceutvalget
Marit Ringvoll	HMS-utvalget
Christian Langeid Pedersen	Varehandelsutvalget
Simen Steigedal	Unge Lederne
Anne Formo	Valgkomiteen

Regionen består av 27 avdelinger og 2 bedrifts-grupper. I tillegg har regionen 7 aktive veteran-klubber. Med unntak i 2 avdelinger, har alle avdelingene i region Samvirke også bedriftsgrupper. Det jobbes med å få etablert noen flere bedrifts-grupper, men det er litt utfordrende, i og med at dette stort sett gjelder små samvirkelag med bare 2 – 3 butikker. Da kan det være vanskelig å få valgt tillitsvalgte.

Regionutvalget har hatt 4 møter i 2013. Region-utvalget orienteres om medlemsutvikling, rekruttering, regnskap/budsjett, oppfølging av tiltaksplan samt planlegging av tiltak for 2014, saker i samvirkelagene og andre aktuelle saker i regionen. I tillegg har regionen planlagt og gjennomført årets fag- og tariffkonferanse.

Av politiske saker så har regionsutvalget diskutert mye rundt søn- og helligdagsbestemmelsene, noe som vil omtales senere.

I forbindelse med de lokale forhandlingene opplevde våre medlemmer uenighet om tolkning av retten til feriepenger og pensjon av bonuser. Det ble derfor utarbeidet et juridisk notat på denne problemsstillingen av advokat Alf Kåre Knudsen. Dette notatet ble publisert på regionens hjemmeside, samt trykt i medlemsmagasinet. Denne problemstillingen omfatter alle Ledernes medlemmer som mottar arbeidsrelatert bonus.

Regionutvalget satte ned et utvalg for å utarbeide et hefte som skulle være til nytte i forbindelse med de lokale lønnsforhandlingene. Hftet ble lagt ut på hjemmesiden, samt sendt ut til alle våre tillitsvalgte.

Medlemspleie

Områdeleder har deltatt på mange medlems- og årsmøter dette året, og har truffet mange engasjerte medlemmer. Til flere av disse møtene har styrene i avdelingene invitert potensielle nye medlemmer, slik at medlemsmøtene også til en viss grad har fungert som rekrutteringsmøter. Det er mange engasjerte og dyktige tillitsvalgte både lokalt og sentralt i region Samvirke, og samarbeidet mellom områdeleder, regionutvalg og avdelingene har fungert utmerket.

Det å være en leder er en krevende jobb, og derfor blir det en ekstra belastning for Ledernes medlemmer å ta på seg verv som tillitsvalgte i tillegg. Derfor har det vært viktig for områdeleder å delta på flest mulig medlemsmøter, for på den måten å kunne bistå med å gi informasjon om utfordringene den tillitsvalgte opplever i en travel hverdag.

Opplæring og kurs

Det har blitt avholdt flere lokale kurs dette året, og vi har hatt flest deltakere på ”Sterke fagforeninger. I tillegg gjennomførte Susanne Slaatsveen kurs i personlige forhandlinger i Coop Øst.

Det har vært gjennomført 2 kurs i forhandlingsretorikk i samarbeid med region Øst, ellers så har region Samvirke sine medlemmer deltatt på ulike kurs rundt omkring i andre regioner.

Områdeleder har holdt lokale kurs i forbindelse med medlems- og årsmøter rundt omkring i avdelingene.

Samarbeid med SAMFO

De siste årene har det vært gjennomført en årlig samarbeidskonferanse med SAMFO hvor medlemmene i regionutvalget har deltatt og styret i SAMFO. Dette ser vi er viktig for å etablere et godt samarbeid mellom partene.

Årets konferanse ble holdt i Manchester. Der fikk vi omvisning og informasjon om Coop i England. Temaet for selve konferansen var samarbeid, og til å dra i gang diskusjonene bidrog Hanne O. Finnstrand, SINTEF, med sitt foredrag om når ledelse og tillitsvalgte samarbeider ekstra.

Det er obligatorisk å legge turen innom Rochdale når en slik gruppe er i Manchester. Rochdale er Coop sin vugge, og vi fikk en flott omvisning i historiske omgivelser.

Samarbeid med Coop Norge SA

Region Samvirke har i lengre tid forsøkt å etablere et samarbeid med Coop Norge SA. Dette først og fremst fordi det fattes beslutninger i her som påvirker våre medlemmers lønns – og arbeidsforhold. Dette gjøres gjennom at kjedekrav blir utarbeidet i kjedestyret, og samvirkelagene velger å gå inn i disse avtalene. I tillegg utarbeides det mange rutiner som deretter blir rullet ut i de forskjellige samvirkelagene. Målet til regionen har vært, og er fortsatt, å finne løsninger som sikrer at hovedavtalens bestemmelser følges.

Leder i regionutvalget og områdeleder mottok invitasjon til et møte med Coop Norge SA og SAMFO. Her fikk vi informasjon om hvordan Coop Norge er, og hvordan beslutninger fattes. I tillegg fikk Lederne mulighet til å presentere seg.

Det har ikke vært flere møter foreløpig, men vi jobber fremdeles med å etablere et godt samarbeid, og vi vil ta initiativ til at det skal holdes flere møter med Coop Norge i løpet av 2014.

Fag – og tariffkonferanse

Den årlige fag – og tariffkonferansen ble holdt i september på Hell, Stjørdal. Tema for konferansen var hovedavtalen, en evaluering av de lokale forhandlingene for butikksjefene og forberedelser til neste års lønnsoppgjør for daglig leder-overenskomsten. Utfordringen her er om vi skal fortsette med lønnsbilaget, eller om tiden er inne for å slippe lønnsbilaget, og forhandle inn nye bestemmelser.

I tillegg hadde vi et innlegg fra advokat Alf Kåre Knudsen om søn- og helligdagsbestemmelsene. Dersom dagens bestemmelser endres, vil det kunne få store konsekvenser for Lederne sine medlemmer som jobber i varehandel siden de stort sett er unntatt fra AML § 10.

Saker

Det har vært en økning av henvendelser fra medlemmer som har hatt behov for juridisk bistand i saker som gjelder blant annet oppsigelser, endringer av stillinger, rettigheter ved virksomhetsoverdragelser og omorganiseringer. Det har vært gjennomført flere drøftingsmøter hvor vi har hatt juridisk bistand.

Region Samvirke - regionmøte på Stiklestad

Politiske saker

Regionutvalget har viet dagens søn- og helligdagsbestemmelser stor oppmerksomhet. Før valgkampen startet for fullt i vår var leder av regionutvalget og områdeleder fra region Samvirke på besøk på Stortinget sammen med nestleder og områdeleder Einar Mortensen. Hensikten med besøket var å finne ut hva de forskjellige politiske partiene mente om disse bestemmelsene, og om politikerne så for seg at butikkene kan holde åpent på søn- og helligdager i nær fremtid. Etter besøket tok Lederne initiativ til et møte med både SAMFO og Virke, hvor hensikten var å starte samtale for å se på utfordringene som vil kunne komme slik som våre avtaler står i dag. Gjennom året har dette vært diskutert ved flere anledninger. Blant annet ble det gjennomført en debatt på fag- og tariffkonferansen.

Simen Steigedal skrev et debattinnlegg i Ledernes magasin om temaet. Dette ble også publisert på regionens hjemmeside og på regionens hjemmeside.

Generelt

Det norske arbeidslivet er bygd på samarbeid mellom ledelse, ansatte og fagforeningene. Det har vært lang tradisjon for et slikt samarbeid i Coop. Vi ser nå at dette stadig blir utfordret, og nye rutiner innføres uten at de ansatte gjennom sine tillitsvalgte har hatt innflytelse på dette. Til tross for at de gjennom lov og avtaleverk skal ha denne muligheten.

Ledernes Norsk ledelsesbarometer har bekreftet at mange bedrifter i større grad bruker styringsretten.

Det er ingen unntak i region Samvirke, slik man gjerne skulle tro. Dette er bekymringsverdig, og det betyr at våre tillitsvalgte etter hvert må kjempe for å få være med i prosessene, slik hovedavtalen sier at de skal. Denne utviklingen har vært tydelig det siste året.

Med bakgrunn i det har regionutvalget vedtatt at det skal være mer fokus på hovedavtalens bestemmelser, og da særlig § 9. Dette vil bli tema for neste års fag- og tariffkonferanse.

Medlemsutviklingen

Det har vært jobbet godt med rekruttering i regionen. Året startet veldig godt, og det har vært en tendens til stabilitet i avdelingene. Av nye grupper så har vi fått flere fra Gomanbakeriene i år. Lederne har ikke overenskomst for disse, men det jobbes med å opprette overenskomst for denne gruppen.

Det siste kvartalet viser at det har vært en utflating i medlemsveksten, og tendensen viser en negativ utvikling. Coop har lagt ned en del butikker i løpet av det siste året noe som innebærer at de får færre butikksjefer. Regionutvalget har hatt fokus på rekruttering og erkjenner at potensialet er begrenset så lenge region Samvirke fortsetter som selvstendig region i Lederne.

Hege Wold
Områdeleder region Samvirke

WWW.LEDERNE.NO/OLJEOGGASS
.....

REGION OLJE OG GASS

.....

Året 2013 har vært et positivt år for regionen. Vi har fått mange nye medlemmer, avholdt kurs og hjulpet mange tillitsvalgte med mange forskjellige saker. Skolering av tillitsvalgte har vi lagt vekt på og vil gjøre det også for fremtiden. Godt skolerte tillitsvalgte bidrar til god service ovenfor medlemmene og at Lederne som fagorganisasjon får en styrket stilling ifht. konkurrentene.

Topptillitsvalte i regionen

Cato Prytz	Forbundsstyremedlem
Hallstein Tønning	Forbundsstyremedlem
Per Helge Ødegård	Forbundsstyremedlem
Terje Herland	Kongressdelegat
Jonn Arne Larsen	Kongressdelegat
Harald Magne Bjørnsen	Heiltidstillitsvalt

Regionen var også representert med høgt kvalifiserte medlemmer i en rekke utval både sentralt i Lederne og diverse utval i Olje og gass.

Harald Magne Bjørnsen er leiar for den sentrale valgkomiteen i Lederne.

Regionutvalet

Utvalget har møte en gang pr. måned. Faste tema for møtene er aktivitetsplan, økonomi, saker som er av felles interesse og markeditiltak. Fokus på aktivitetsplanen er også viktig for at regionen skal kunne kvalitetssikre rammen for fokusområder, som det avtalt å jobbe med i budsjettperioden.

Gjennom disse møtene som også kan ses på som et driftsmøte, legges også føringer for justering av aktivitetsplanen, som f.eks. når det er mange saker som til dels har tatt mye tid og mange ressurser.

Kurs og opplæring av tillitsvalgte er også et felt som regionen legger stor vekt på. Mange både medlemmer og tillitsvalgte har deltatt i denne sammenheng.

Regionmøter

Regionen har nå gjennom mange år gjennomført som praksis at det har blitt gjennomført en utenlandskonferanse i løpet av første halvår. Dette året ble denne konferansen avholdt midt i London, på hotell Radisson Blue Edwardian Grafton. Det var godt oppmøte og temaene som det ble satt fokus på var regionens strategiarbeid, sentrale kurs, utvalgsarbeidet innen Ptil/Norsk olje og gass, vikarbyrådirektivet, «jus på arbeidsplassen» og aktiviteter for regionen til høsten.

Høsten 2013 i tidsrommet 25. – 26. september ble det faste regionmøte avviklet i Haugesund. Det var som vanlig jevnt god oppslutning til samlingen. Temaene som hadde fokus var informasjon fra forbundet, kurs i relasjonsledelse ved innleid konsulent og gjennomgang av forslag til kongressen, som forøvrig ble grundig gjennomgått og diskutert i det enkelte distrikt og til slutt orientering om diverse utvalgsarbeid.

Medlemsutvikling

Medlemstilgangen var positiv utover i året. Mange nye medlemmer, alt vesentlig fra bedrifter hvor regionen var inne fra før. Ved årsskiftet passerte regionen 4000 fullt betalende medlemmer.

Regionutvalget er godt fornøyd med medlemstilgangen, men innser at vi kan bli enda bedre på å hindre at det «lekker i bønn». Mange medlemmer og tillitsvalgte gjør i denne sammenheng en meget god jobb, både med hensyn til verving og beholde de medlemmene vi har.

////////////////////////////////////

Kurs/ kompetanse

Også i 2012 ble det arrangert kurs av ulik karakter. Alt fra lederseminar, kurs for toppstillitsvalgte, studietur og andre mindre kurs. Det har også vært 2 samlinger for Ledernemedlemmer i entreprenør-bedrifter. Her har en både hatt fokus på konkrete tema, samt utveksling av erfaringer, som er en viktig del av disse samlingene. Vi har også besøkt land-anleggene på Kårstø, Kolsnes, Mongstad og Melkøya, der tillitsvalgte og medlemmer er kursa i ulike tema. En del av medlemmene i regionen har også deltatt på sentrale kurs i Oslo.

Regionkontoret Breibakken 14 i Stavanger

Kontor og møtelokaler fungerer nå etter hensikten både for ansatte og tillitsvalgte. Gjennom tett samarbeid mellom region Olje og gass og region Vest får man også et faglig miljø på plass gjennom gode diskusjoner i f.eks. kompliserte saker. Lokalene brukes nå av medlemmer og tillitsvalte, både på dag og kveldstid. Det er inngått avtale med vaktmesterfirma som bistår etter behov for brukerne av bygget, dersom det skulle bli problemer med teknisk utstyr eller forhold knyttet til selve bygget. Leiligheten på toppen leis nå ut med langtidskontrakt gjennom Utleiemegleren i Stavanger. Dette sikrer forbundet en sikker og god inntekt på den investeringen som er gjort.

Besøk og reiser

Begge områdelederne har gjennom året hatt stor reiseaktivitet. Dette har knyttet seg til saker som det jobbes med, årsmøter, medlemsservice og verving samt kurs og konferanser. Kan også nevne at noen reiser også knytter seg til interne møter for ansatte i Lederne. Dette er også viktig å delta på ikke minst på grunn av at vi jobber spredd over det ganske land.

Lønnsoppgjøret 2013

Det var et såkalt mellomoppgjør hvor våre medlemmer tok ut lønnsjustering gjennom bedriftene, dvs. på lokalt nivå. Av de innrapporterte prosentvise tillegg så sitter vi igjen med et inntrykk av at disse lå mellom 3 – 4 prosent.

Sektorstyret for petroleumsindustrien

Lederne er representert i sektorstyret. Det er avholdt fire heldags styremøter gjennom året samt noen møter av kortere varighet via telefon og videokonferanse.

Styreformann er Per-Arne Røstadsand som kommer fra Statoil. Leder for standardiseringsarbeidet innen denne sektoren i Standard Norge er Roar Heum, og hovedkontoret til Standard Norge er på Lysaker i Bærum.

Sektorstyret har fått styrket sin økonomi gjennom året ved bevilgninger direkte fra Utenriksdepartementet blant annet. Dette dept. har blant annet prosjekter i samarbeid med Norske Veritas mot deler av Øst-Europa. Slik det ligger an nå, så vil muligens den økonomiske støtten derfra fortsette i det kommende år. Hoveddelen av den økonomiske støtte kommer for øvrig fra Norsk olje og gass, Petroleumstilsynet, Norges Rederiforbund og Standard Norge. Dette vil være med på å skape kontinuitet til det store utvalgsarbeidet som de ulike operatørene deltar i.

For øvrig så har markedsføring og samarbeid med internasjonale standardiseringsorganisasjoner gjennom hele året hatt stor fokus. Dette gjenspeiles gjennom både konferanser, arbeidsmøter og utveksling av standarder for implementering mot EU. Informasjon om standardiseringsarbeidet i Norge med ulike forgreininger finner man ved å gå inn på websiden til Standard Norge.

RVK (regelverkskompetanse for petroleumsnæringen)

Dette forum har eksistert i flere år og har som oppgave å sette fokus på innhold og gjennomføre ulike kurs mot operatørene gjennom Handelshøyskolen BI. Noen kurs blir også arrangert i fjerne Østen, fordi norsk petroleumsnæring har for tiden store aktiviteter der. For 2013 ble det arrangert 33 bedriftsinterne kurs og 28 åpne kurs. Det er utarbeidet en egen kontrakt for dette arbeidet forankret gjennom Norsk olje og gass.

Fagforeningene Safe, IE, NITO og Lederne er representert i RVK. RVK avholder fire styrings-gruppemøter i året som utgangspunkt. Kortere møter blir arrangert og avholdt etter behov.

Avslutning

Året 2013 har vært et positivt år for regionen. Vi har fått mange nye medlemmer, avholdt kurs og hjulpet mange tillitsvalgte med mange forskjellige saker. Skolering av tillitsvalgte har vi lagt vekt på og vil gjøre det også for fremtiden. Godt skolerte tillitsvalgte bidrar til god service ovenfor medlemmene og at Lederne som fagorganisasjon får en styrket stilling ifht. konkurrentene.

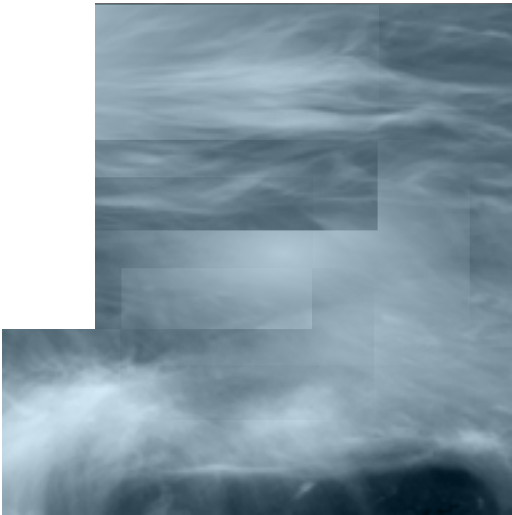
Ragnar Vågen

Ragnar Vågen
Områdeleder

Norvald P. Holte

Norvald P. Holte
Områdeleder

LEDERNES UTVALG FOR SAMFUNNSUTVIKLING

Frå midten av 2013 har utvalet hatt følgjande medlemmer: Per Helge Ødegård, Cato Prytz, Jan Roald Nysæther, Helge Meyer, Per Erling Stiby, Ragnar Vågen.

2013 var eit år der det ikkje vart arrangert noko form for konferanse. Det vart derimot arrangert møter i utvalet i september, oktober samt møte og studietur i desember. Tema for desse møta har stort sett vore planlegging av konferanse i 2014. Mange tema og saker har vore på agendaen, men etter mykje diskusjon og vurderingar, vart det bestemt å avhalde neste konferanse i Kirkenes den 17. september. Tema for konferansen vert å setja fokus på eit kunnskapssenter for olje- og gassindustrien i nord. Vi vil invitera ordførerar, fylkesordførerar og representantar for både olje/gass og anna type industri. Også sentrale rikspolitikarar vil bli invitert. Vi har også eit mål om at så mange som mogeleg av Lederne sine medlemmer i dette området vil delta på konferansen.

Utvalet har også jobba med mandatet for utvalet, og etter ein mindre revisjon, fekk vi godkjent mandatet av forbundsstyret.

Den 17. desember vitja utvalet Statoil sitt kontor i London. Med på denne turen var også forbundsleiar Jan Olav Brekke og kommunikasjonsrådgjevar Lene Ljødal. Representantar frå Statoil tok godt i mot utvalet. Me fekk eit innblikk i Statoil sin historie, dagens strategi, samt utfordringar og moglegheiter som ligg i framtida. Studieturen var svært nyttig og interessant for utvalet.

Ragnar Vågen

Ragnar Vågen
Koordinator i Utval
for samfunnsutvikling

UNGE LEDERNE

Unge Lederne ble konstituert 14. desember 2011. Utvalget har representanter fra alle regioner, og jobber nå i de fleste regionene. Totalt er mer enn 1600 medlemmer i Lederne under 38 år.

Mandat
Utvalgets mandat, vedtatt av forbundsstyret 26. januar 2012, er som følger:

- Unge Lederne fokuserer på Ledernes medlemmer til og med fylte 37 år.
- Unge Lederne skal fokusere på viktige aspekter for å tiltrekke seg unge medlemmer, herunder behov for spesielle medlemsfordeler, tilbud og tjenester.
- Unge Lederne søker å skape arenaer for nettverksbygging mellom yngre og eldre medlemmer på tvers av bransjer og geografi.
- Unge Lederne skal motivere og bistå yngre medlemmer til tillitsverv i bedriften og organisasjonen.
- Unge Lederne skal innstille overfor forbundsstyret Ledernes ungdomspolitiske standpunkter og være forbundets ressurs i saker som berører yngre medlemmer.

- Aktiviteter**
- Avholdt totalt tre utvalgsmøter.
  - Søkte forbundsstyret og kongressen om fast styreplass. Kongressen vedtok å gi Unge Lederne fast styreplass med tale- og møterett, men ikke stemmerett.
  - Jobbet videre med studentmedlemskap, kurstilbud, rekruttering og websider.
  - Utvalgsleder har deltatt på strategisamling med forbundsstyret og de ansatte.
  - Opprettholder kontakt med ungdomsnettverket U37 i Bergens Næringsråd med tanke på samarbeid om fremtidige arrangementer.
  - Avholdt presentasjoner på de fleste regionmøtene for å få frem yngre kandidater til verv. Mål om at hver region får representanter fra Unge Lederne i sine regionutvalg.
  - Utvalgsmedlemmer har deltatt i kåringene "E24 Ledertalentene" og "Assessit Årets Unge Ledere".

Fokus i 2014 må bli på den lokale innsatsen i regionene for å få frem lokale, yngre tillitsvalgte. Alle utvalgsmedlemmer bør delta på sin regions ulike møter.

Siri Friestad

Siri Friestad
Utvalgsleder

LEDERNE'S INTERNASJONALE SAMARBEID

Lederne har som tidligere år deltatt på flere møter og seminarer i regi av vår europeiske medlemsorganisasjon CEC (Confederation Europeennes des Cadres – European Managers). Forbundsledelsen mener det fortsatt er viktig å delta i CEC i samarbeid med våre europeiske søsterorganisasjoner. Gjennom medlemskapet og deltagelse får forbundet tilgang til førstehånds informasjon om sentrale temaer som diskuteres i EU/EØS-regi og europeiske fora for øvrig, som har betydning for norsk arbeids- og samfunnsliv.

Relevante arbeidsforhold omfatter seniorpolitikk, ansettelsespolitikk, likestillingsspørsmål, utviklingen av det europeiske arbeidsmarkedet, kompetanseutvikling samt økonomiske og politiske utfordringer i medlemslandene mv, og ikke minst tilgang til et nettverk med toneangivende europeiske organisasjoner.

Forbundsleder og nestleder har deltatt på følgende arrangementer i CECs regi:

- 21.-22. februar: CEC-styremøte, Mallorca
- 24. april: CEC-styremøte, Brussel
- 25-26. oktober: CEC-styremøte/konferanse: Promoting Womens Leadership, Madrid
- 9. desember: Task force møte, Brussel

Nestleder er fast representant i CECs Task force. Foruten Lederne består arbeidsgruppen av representanter fra Danmark, Sverige, Tyskland, Italia, Spania, Belgia og Frankrike.

I tillegg til det ene møtet har det vært arrangert flere videokonferanser. Temaene på møtene er i hovedsak CECs organisering og funksjon, rekruttering av medlemsorganisasjoner, (både innad i Europa, men også sideorganisasjonen CIC som har som oppgave å videreutvikle en lederorganisasjon med medlemsorganisasjoner i land utenfor Europa), møte- og seminarplanlegging, utvikling av nettsider og informasjonstiltak, videreutvikling av CECs internasjonale ledernetttverk mv.

Tor Hæhre
Nestleder

KONGRESSEN 2013

Kongressen 2013 fant sted på Royal Christiania Hotel i Oslo 15. november. I forbindelse med kongressen ble det avholdt et lederseminar dagen før med toneangivende og gode innledere, og med svært positive tilbakemeldinger.

Kongressmiddagen denne gangen ble derfor arrangert torsdag kveld den 14. november, med god underholdning av Gisle Børge Styve og konferansier Heine Totland.

Mangeårig tillitsvalgt og styremedlem Bjørn Erik Egeland ble tildelt forbundets æresmedlemskap post mortem. Hans bror Arild Egeland var spesielt invitert for å motta utmerkelsen.

Den dominerende saken på kongressen var uten tvil strategiarbeidet og vedtaket om å dele organisasjonen i en fagligpolitisk avdeling bestående av forbundsleder og nestleder, og en driftsavdeling bestående av daglig leder (ansatt av styret i januar 2014) og øvrige ansatte.

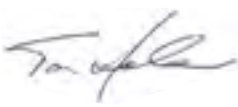
I sin innledningstale på kongressen trakk forbundsleder Jan Olav Brekke opp linjene for strategiarbeidet og målsettingen de neste årene.

Gjennom omorganisering, økt satsing på medlemsrekruttering, intensivert arbeid for å redusere antallet utmeldinger, økt satsing på tillitsvalgtopplæring, og ytterligere fokus på mediesynlighet og myndighetskontakt, er det et mål å nå 17.000 fullt betalende medlemmer i 2017, og 20.000 fullt betalende medlemmer i 2020.

Forbundets nestleder Tor Hæhre foretok den formelle konstitueringen av kongressen. Som dirigenter ble oppnevnt Harald Magne Bjørnsen og Kåre Jon Langberg.

Det var innsendt en rekke forslag som ble behandlet, og flere av dem omhandlet det omtalte strategiarbeidet og omorganiseringen. Flere av forslagene medførte lovendringer, og kongressen vedtok i tillegg å endre betegnelsen fra «lover» til «vedtekter», gjeldende fra 1. januar 2014.

For øvrig omtale og vedtak på kongressen henvises til kongressprotokollen.

Tor Hæhre
Nestleder

LEDERNES UTVALG FOR SENIORPOLITIKK

Seniorpolitisk utvalg har hatt to møter i 2013. Utvalget består av leder Bjørg Gjelsten, sekretær Leif Sundstrøm, Frank Westberg, Terje Herland og Norvald Holte.

Utvalget er rådgivende, og har følgende mandat:

- Utvalget skal innstille overfor forbundets styre Ledernes seniorpolitiske standpunkt og være forbundets ressurs i seniorsaker.
- Forbundet Lederne skal påvirke samfunn og bedrifter, slik at det legges til rette for et fleksibelt og tilpasset arbeidsliv for seniorer.

Utvalget kom sent i gang med arbeidet i 2013 på grunn av at det tok tid før det nye utvalget var på plass.

Vi overførte en del saker som ikke ble gjort i 2013 til 2014 som:

1. Møte med Unge Lederne.
Hva kan vi gjøre sammen? Lære av hverandre?
2. Veteranklubber i Lederne.
Hva kan vi bidra med?

Utvalget vil også jobbe videre med tanken på å kåre åretes bedrift for god seniorpolitikk.

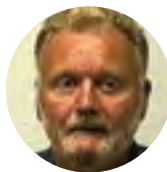
Bjørg Gjelsten deltok på SSP sin forskningskonferanse 31.10.13, "50+ i arbeidslivet: Mer og lære – mer å gi". Noen tema som ble tatt opp var: Er seniorer attraktive på arbeidsmarkedet? Rekrutteres 50+ til ledige stillinger? Finnes det aldersdiskriminering i Norge? Kan ledere bidra til at seniorer forlenger sin yrkeskarriere? Gode fordrags holdere belyste og kom med fakta om temaene. Dette viser hvor viktig forskning på dette området er. Norsk Seniorpolitisk barometer 2013 ble presentert. Det ble sagt mye positivt om seniorer i arbeidslivet, og det er mange arbeidsgivere som ser nytten i å tilrettelegge for de som ønsker å stå i arbeid og bruke sin kompetanse i stedet for å ta ut pensjon.

Året 2013 var et godt år for forbundet, la oss alle gjøre det vi kan for at 2014 blir enda bedre.

Bjørg Gjelsten
Leder

Leif Sundstrøm
Sekretær

LEDERNES HMS-UTVALG

Primære oppgaver

HMS-utvalget er Ledernes rådgivende utvalg innenfor HMS-området.

Utvalgets primære oppgaver er å

- Være Ledernes rådgivende utvalg innenfor HMS-området ved å bistå og rådgi forbundsstyre og forbundsledelse innen fagområdet
- Holde seg orientert om den generelle utvikling innenfor HMS-området
- Arbeide for å sette fokus på HMS-relaterte saker
- Gi innspill til høringsuttalelser relatert til området
- Avholde konferanser med aktuelt tema

Utvalgets medlemmer og møteaktiviteter

Utvalget har følgende representanter:

Mette Finstad (region Øst)
Anne-Hilde Øyhus (region Nord)
Kjell Arne Skålevik (region Vest)
Marit Ringvoll (region Samvirke)

Utvalget har kun avholdt ett møte i 2013, den 15. oktober i Oslo. Møteplan for 2014 er satt til 3 møter henholdsvis i februar, juni og november. Det er en målsetning å arrangere HMS-dag på Ledernes årlige konferanse i november 2014, samt å oppdatere strategi og visjon for de neste 4 årene. Dette er pr. skrivende stund sendt til forbundsstyret for godkjenning.

For HMS-utvalget
Mette Finstad

OMRÅDE OFFENTLIG SEKTOR

Områdeleder Lars Wiggen ble ansatt i Lederne 1. mai 2013 for å ha hovedansvar for oppfølging av medlemmer og tillitsvalgte i offentlig sektor og sørge for en frodig vekst i sektoren på både kort og lang sikt. Inntil Lars Wiggen ble ansatt var det Marit Garmannslund Nortun som var ansvarlig for dette området ved siden av sin jobb som områdeleder for region Midt-Norge. Hun hadde ledet utvalget for offentlig sektor i Lederne frem til Lars Wiggen ble ansatt. Aktivitet i utvalget ble satt på vent til den nye områdelederen var på plass.

Tiden frem til nyttår ble for den nye områdelederen brukt til å reise rundt i landet og bli kjent med organisasjonen. En rekke kommuner ble besøkt og det ble etablert kontakt mellom tillitsvalgte i offentlig sektor og områdelederen.

Det gikk ikke lang tid etter ansettelsen før sakene begynte å strømme på. Det var en jevn strøm av henvendelser med spørsmål om lønnsforhold, arbeidstid, ferie og en rekke andre tema.

Høsten 2013 er en hektisk tid i forhold til forhandlinger i kommuner. De fleste kommuner i Norge gjennomfører egne forhandlinger for sine enhetsledere i løpet av høsten. I perioden august – november forhandlet områdelederen i ca 20 kommuner på vegne av medlemmer i Lederne. I de kommuner hvor Lederne har tillitsvalgte bisto områdelederen med rådgivning og som diskusjonspartner. Dette var også en nyttig prosess for områdelederen for å komme ut og hilse på medlemmer og vise frem Lederne for arbeidsgivere. Mot slutten av året brukte områdelederen erfarin-

gene så langt til å legge en strategi for arbeidet i 2014. Erfaringene så langt gjorde det nødvendig å endre den opprinnelige strategien slik at områdelederen nå i større grad skulle bære ansvaret for rekruttering av grupper av medlemmer ved å reise ut i kommuner, etater og virksomheter.

Det ble også satt av penger i budsjettet for første gang som var dedikert til området offentlig sektor.

Medlemsutvikling

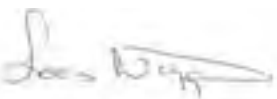
Det var en jevn vekst gjennom hele året og i juni 2013 brøt Lederne den magiske grensen med 500 medlemmer i offentlig sektor. Målet for 2014 er å doble dette antallet.

Strategi

Det ble laget en strategi og tiltaksplan for 2014 med tilhørende budsjett.

Annet

Medlemmene fra offentlig sektor er fortsatt gode ambassadører i sine virksomheter og det er mange som har tatt verv i organisasjonen på ulike nivåer.

Lars Wiggen
Områdeleder offentlig sektor

KURS OG KOMPETANSE

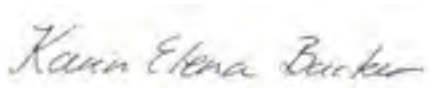
Det ble i 2013 avholdt følgende kurs:

- Coaching: 15.-17. februar med 25 plasser. Instruktør Alf Inge Stiansen.
- Relasjonsledelse: 15.-16. mars og 23.-24. august med 25 plasser. Instruktører: Jan Spurkeland og Øyvind Røkenes.
- Reduser stress og øk arbeidsgleden: 19.-20. april og 8.-9. november med 15 plasser, Instruktør Britt Bjørgård.
- Mediehåndtering: 3. juni med 25 plasser. Instruktører Tor Hæhre og Sverre Simen Hov.
- Arbeidsrett: 6.-8. september med 25 plasser. Instruktør Tellef Hansen fra De Facto.
- Grunnkurs for tillitsvalgte: 19.-20. mars og 17.-18. september med 25 plasser. Instruktører: Bjørn Tjessem og Susanne Slaatsveen.
- Forhandlinger: 25.-27. oktober med 25 plasser. Instruktør Stein Stugu fra De Facto.

Det er fortsatt stor etterspørsel etter kursplasser og det er en del avmeldinger like før kursstart. Det er derfor vanskelig å få fylt opp alle kursene.

Kursene ble i år avholdt på Clarion Hotel Royal Christiania i Oslo. De aller fleste er veldig fornøyde både med kurset og hotellet.

Relasjonsledelse har erstattet Bedre arbeidsledelse. Søknader til etter- og videreutdanningsfondet har også økt fra året før. Det er til sammen 482 søknader som er behandlet, men ikke alle kommer til utbetaling før i 2014. Det er vekst og attføring som er den største søknadsgruppen.

Karin Elena Backer
Konsulent kurs og kompetanse

LEDERNES BRANSJEUTVALG FOR LUFTFART

Generelt

Bransjeutvalget for luftfart har ansvar for koordinering og behandling av aktiviteter og saker som er relatert til bransjen. Bransjeutvalget innstiller til forbundsledelsen sitt syn på bransjerelaterte saker av politisk og prinsipiell karakter, med betydning for forbundet Lederne.

Sammensetning

Bransjeutvalget ble etablert på en landskonferanse for tillitsvalgte fra alle bedrifter innenfor bransje luftfart i mai 2009. Utvalget bestod i 2013 av 4 representanter med hver sin vara utenom de to bransjeansvarlige områdeledere. Medlemsrepresentantene og vara utpekes ut fra hensyn til medlemsantall i de ulike selskaper, yrkeskategorier, driftsform og evt. geografiske forhold (plassering av medlemsmasse).

I 2013 bestod utvalget av:

Representanter

Sunil Verma	SAS teknisk
Torbjørn Bjelland	Widerøe
Ken Gullager Hansen	Norwegian Air Shuttle
Steinar Dymbe	Bristow

Vararepresentanter

Eddie Dykas	Spirit Air Cargo
Børge Mikalsen	Widerøe
Mette Nymo	Norwegian
Helge Anonsen	CHC

Trond Jakobsen	Primær bransjeansvarlig, Lederne
Bjørn Tjessem	Sekundær bransjeansvarlig, Lederne

Aktiviteter

Bransjeutvalget har avholdt møter 28. mai og 11. september i 2013.

Bransjeutvalget arbeider i hvert møte med oppfølging av de oppsatte mål og aktiviteter i strategiplanen. Det er satt opp overordnede aktiviteter med ansvarlige for de 3 første målsetninger, men det utføres adhoc-aktiviteter også knyttet til målene nr. 4-7.

De overordnede mål er (i prioritert rekkefølge):

- 0) Etablere struktur og vedtekter for utvalget (Gjort 15.12.2009)
- 1) Sette mål for ønsket medlemsutvikling (oppnådd med ca. 91 % i 2013)
- 2) Kartlegge og bestemme omfanget av rekrutteringsområdet med luftfartstilhørighet for å få en bredere og større medlemsmasse (vurderes fortløpende)
- 3) Synliggjøre Lederne/bransjen eksternt og internt
- 4) Arbeide for å få relevante foreningers medlemmer inn i Lederne
- 5) Være proaktiv og involvert i alle luftfartsspørsmål og høringer vedr. luftfart
- 6) Bidra til like rammebetingelser i bransjen
- 7) Være den foretrukne organisasjon innenfor mulig medlemsområde

Utvalget har fått presentert og arbeidet med Norsk Ledelsesbarometer.

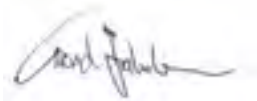
Utvalget har holdt seg løpende orientert om SAS' flytting av ca. 50 arbeidsplasser (fly & crew ops) fra Gardermoen til Stockholm, som i all hovedsak ble avsluttet mars 2013. Lederne har vært involvert med juridisk hjelp.

Andre organisasjonssaker fra de forskjellige operatører har vært drøftet i utvalget. Det er generelt stort fokus på og stram økonomi i bransjen generelt. Lederne bidrar med jevne mellomrom med avtalemessig og juridisk bistand for at prosessene skal gå ryddig for seg. Det er stor grad av informasjons- og erfaringsutveksling i utvalgsmøtene. Utvalget følger opp forbruket på det tildelte budsjett på hvert møte.

Utvalget planla å avholde en konferanse spesielt rettet mot tillitsvalgte i bransjen, bl.a. med opplæring og kunnskap om medbestemmelsesrettighetene kontra «hard» HR-ledelse. Konferansen ble tildelt midler i forbundsstyret, men måtte dessverre avlyses p.g.a. sykdom.

Medlemsutvikling

Fra mars 2008 (4,5 år) har medlemsutviklingen innenfor bransje Luftfart gitt en økning litt over 33 prosent. Bransjeutvalget hadde et moderat og defensivt medlemsmål for 2012 siden man forventet flere vanskelig år.

Trond Jakobsen
Koordinator/bransjeansvarlig
for bransjeutvalg Luftfart
Områdeleder region Nord

LEDERNES BRANSJEUTVALG FOR VEKST OG ATTFØRING

Innledning

Det har i også i 2013 vært et aktivt og konstruktivt år for bransjeutvalget for vekst og attføring. Det arbeides godt i utvalget, og flere nye representanter har trådt inn i utvalget etter landsmøtet i 2012 og bidratt positivt med mange og gode nye ideer og innspill.

Utvalget har i 2013 bestått av representanter fra de 5 geografiske regionene, samt bransjeansvarlige områdeledere. Disse er:

- Marit Garmannslund Nortun, bransjeansvarlig,
- Trond Jakobsen, sekundæransvarlig,
- Håkon Bjørklund, region Øst,
- Kurt Loland, region Sør,
- Stein Olav Rogne, region Nord,
- Dagmar Wember, region Midt-Norge
- Liv Spjeld By, region Vest

Utvalget har hatt følgende mandat:

- Være et arbeidsutvalg for Lederne innen vekst- og attføringsbedriftene,
- Være høringsinstans for høringer fra det offentlige
- Være ansvarlig for koordinering og behandling av aktiviteter og saker som er relatert til bransjen
- Innstille til forbundsledelsen sitt syn på bransjerelaterte saker av fagligpolitisk og prinsipiell karakter, med betydning for Lederne
- Avholde bransjekonferanser for medlemmene
- Kontakt med arbeidsgiverorganisasjonene
- Budsjett – planlegging – oppfølging - kontroll

Utvalget skal være et rådgivende utvalg overfor forbundsledelse og forbundsstyret.

Aktiviteter/faglig arbeid

Hovedoppgavene til bransjeutvalget har vært å ta opp og jobbe med bransjeaktuelle saker og sette fokus på problemstillinger og utfordringer som medlemmene er opptatt av. Utvalget er også høringsinstans for politiske og samfunnsaktuelle saker. I tillegg skal utvalget være et arbeidsutvalg for medlemmene og forbundet for øvrig. Utvalget har utarbeidet en strategi- og aktivitetsplan som grunnlag for det planlagte arbeidet, hvor blant annet ett av hovedmålene var å nå 1100

medlemmer i løpet av året. Dette målet ble nesten nådd, med et antall på 1071 ved årets slutt, noe som må sies å være akseptabelt. Det er 169 innmeldte og 76 utmeldte medlemmer i bransjen i løpet av 2013, som gir en netto innmelding på 93 medlemmer.

Det har fra politisk hold kommet ut Stortingsmelding om arbeidsrettede tiltak, som bransjeutvalget har gjennomgått.

Utvalget har i løpet av året sett videre på behovet for å avholde fellesmøter med blant annet FLT og arbeidsgiverorganisasjonene Attføringsbedriftene og ASVL for å diskutere saker bransjen er opptatt av og bør fokusere på. Det er viktig at Lederne og bransjeutvalget kan arbeide sammen med arbeidsgiverorganisasjonene om de sakene vi står overfor hvor vi har sammenfallende interesser, og på den måten utøve større innflytelse i saker hvor vi har behov for å nå fram med våre synspunkter overfor myndigheter og samfunnsaktører.

Bransjeutvalget har avholdt 3 møter i løpet av året, og har i tillegg deltatt som utstiller på ASVLs Fagkonferanse, på Rica Hell, Attføringsbedriftenes Fagkonferanse på Hotel Expo, Fornebu og AB konferansen på Clarion Hotel & Congress, Trondheim.

Det har også i 2013 vært mange henvendelser fra medlemmene hovedsakelig på områder som gjelder lokale lønnsforhandlinger og arbeidsvilkår. Det har vært nødvendig med advokatbistand i flere av sakene. Bransjeansvarlig har i tillegg avholdt faglige kurs for tillitsvalgte, i tillegg til flere rekrutterings- og medlemsmøter i bransjen.

Generelt / oppsummering

Medlemstilgangen for 2013 har vært tilfredsstillende, som også nevnt innledningsvis, selv om målet om 1100 medlemmer i løpet av året ikke ble nådd. Bransjen har store utfordringer med hensyn til områder som stabile økonomiske rammevilkår og forutsigbarhet i attføringen. Utvalget arbeider med disse utfordringene og problemstillingene dette

medfører for medlemmene ute i virksomhetene, og vil videreføre dette arbeidet også i 2014.

Medlemmene innenfor vekst og attføring er svært gode ambassadører for Lederne, og bidrar med positive holdninger og omtale ute i virksomhetene som vi ser gjenspeiler seg i form av mange nye innmeldinger. I tillegg får vi mange henvendelser og gode tilbakemeldinger fra medlemmer som har fått bistand fra Lederne i ulike saker. Erfaringer viser at det er en økende interesse for Lederne, og det kan ses gjennom arbeidet som gjøres både for og blant medlemmene. For utvalget har det vært viktig å komme ut i det offentlige rom, og være med på å bidra der beslutningene og avgjørelser tas i forhold til bransjens fremtid. Det er også spesielt viktig at Lederne kan være en aktør ute på samme arena som øvrige organisasjoner både på arbeidstaker- og arbeidsgiversiden i spørsmål som angår våre medlemmers hverdag og arbeidsforhold. Dette vil det arbeides videre med i 2014.

I region Øst er det valgt inn ny representant i utvalget, Håkon Bjørklund. I region Vest er det valgt inn ny vararepresentant, Asgeir Krokvik, og i region Midt-Norge er det valgt inn ny representant, Dagmar Wember, og vararepresentant Anita Strøm.

Utvalget har arbeidet aktivt og målrettet og er et svært engasjert utvalg som har arbeidet godt sammen om utfordringene og oppgavene i året som har gått. Det har kommet mange gode innspill til nye ideer som det skal arbeides videre med fremover, og det skal satses i større grad på samarbeid med arbeidsgiversiden i spørsmål som begge parter er enige om og ønsker å stå sammen om. Det er svært viktig å kunne arbeide konstruktivt og målrettet fremover, ivareta medlemmene faglig, rekruttere nye medlemmer og være et utvalg som er tilstede for medlemmene og gir trygghet på alle områder.

Marit Garmannslund Nortun
Bransjeansvarlig for vekst og attføring
i Lederne/Områdeleder
region Midt-Norge

LEDERNES ORGANISASJONSUTVALG

Siden strategiarbeidet i 2013 ble utført av forbundsstyret og ansatte i fellesskap, har det ikke vært behov for aktivitet i organisasjonsutvalget.

Tor Hæhre
Nestleder

LEDERNES FORBUNDSSTYRE

Forbundsstyret avholdt 12 styremøter i 2013, hvorav to telefonkonferanser. Det ble behandlet 58 hovedsaker fordelt på hovedområdene «økonomi», «organisasjon» og «eventuelt». Det reelle antall saker er selvsagt betydelig høyere i og med at hvert hovedområde på hvert møte besto i en rekke underliggende saker.

Forbundsstyret, sammen med forbundets ansatte, hadde et sterkt fokus på forbundets nye strategiplan gjennom hele 2013. Sentralt i strategiarbeidet står fire utarbeidede rapporter, med konkrete forslag til tiltak, som omhandler økt rekruttering, intensivert arbeid for å redusere antall utmeldinger, skolering av tillitsvalgte, og tiltak for å øke mediesynlighet og myndighetskontakt.

Styret hadde også sterkt fokus på arbeidet med å dele forbundets sentrale organisering i en fagligpolitisk funksjon og et driftsapparat. Dette arbeidet munnet ut i et konkret vedtak om dette på kongressen 2013 (se kapitlet om kongressen 2013).

Forbundsstyrets møter ble avviklet som følger:

- 8.-10. januar: Studietur/strategimøter med Ledarna i Sverige og Lederne i Danmark
- 6. februar: Styremøte forbundskontoret i Oslo
- 25. februar: Styremøte forbundskontoret
- 3.-7. april: Styremøte Gardermoen, kombinert med strategiseminar med ansatte i Athen
- 8.-9. mai: Styre-/strategimøte forbundskontoret
- 22. mai: Telefonkonferanse
- 18. juni: Styremøte forbundskontoret
- 6. august: Telefonkonferanse
- 4.-5. september: Styremøte forbundskontoret
- 16. oktober: Styremøte forbundskontoret
- 13. november: Styremøte i forbindelse med kongressen, Oslo
- 11.-12. desember: Styremøte forbundskontoret

Foran hvert møte presenteres styrets liste over faste oppfølgingssaker. Faste saker omfatter bl.a. økonomiske rapporter, revisjonsrapporter, medlemsutvikling og et bredt spekter av organisatoriske saker.

Forbundsstyrets protokoller distribueres som tidligere til, foruten styrets medlemmer og varamedlemmer, ansatte og kongressdelegater.

Tor Hæhre
Nestleder

LEDERNES KOMPETANSE- OG SERVICEUTVALG

Kompetanse- og serviceutvalget har i 2013 bestått av: Jan Ove Nortun – region Midt-Norge, Päivi Tervonen – region Vest, Ann Marit Sletnes – region Samvirke, Sverre Simen Hov - Lederne, Anita Lervik – region Nord og Geir Egil Skrunes – region Olje og Gass. Utvalget har i løpet av året blitt utvidet med Christian Pollock Fjellstad som representerer region Øst. Jan Ove Nortun har ledet utvalget. Oppgaven som referent er i år fordelt på flere av medlemmene i utvalget.

Møter i 2013

Møte på Gardermoen 7. mars.
Gjest i dette møtet forbundsleder Jan Olav Brekke.
Møte på Gardermoen 11. April.
Gjest kommunikasjonsrådgiver Lene Ljødal.
Møte på Gardermoen 5. september.
Gjest områdeleder Lars Viggen.
Møte i Oslo 4. og 5. november med innlagt besøk i Ledernes nye lokaler.

Saker behandlet i utvalget

Carl Jensenprisen 2012.

Utvalget fikk i oppgave å bistå forbundsstyret i utvelgelsen av årets avdeling for 2012. Vi er litt skuffet over deltagelsen. Det kom inn forslag på bare 3 kandidater, men vi håper på å øke engasjementet rundt prisen neste år. Avdeling 164 Varanger og Tana fikk tildelt Carl Jensen prisen 2012 på kongressen i Oslo.

Pensjonsrådgivning.

KOS-utvalget tok initiativ til at det ble inngått avtale med Steenberg & Plahte vedrørende pensjons- og seniorplanlegging som en ny medlemsfordel til medlemmer av Lederne. Et tilbud som vi er sikker på kan være til stor hjelp for mange siden pensjon- og seniorplanleggingsspørsmålet har mange forskjellige variasjonsmuligheter og mange individuelle ønsker å ta hensyn til.

Økonomisk støtte til rekruttering og profilering.

Kompetanse- og serviceutvalget oversendte forbundsstyret et forslag til retningslinjer for støtte til lokale tiltak. Med noen små endringer ble dette forslaget godkjent, og det er gledelig å se at regionene i 2013 får tildelt budsjettmidler til dette formålet.

Nye kommunikasjonsmuligheter.

Utvalget har opprettet en egen lukket Facebook-gruppe til bruk for informasjon om ting som oppstår mellom møtene. Gruppen har fått navnet: Ledernes kompetanse- og serviceutvalg

Profileringsartikler.

Vi har i 2013 besøkt et av NTC Profil sine showroom, og sett en del av de profilerings- og gaveartiklene de har. Det er mye flott å velge i, og det anbefales avdelingsstyrene å besøke et lokalt showroom for inspirasjon.

Monitorprosjekt.

Også i 2013 har vi holdt oss oppdatert på hva som rører seg blant andre organisasjoner i norsk arbeidsliv, og hos våre nordiske søsterorganisasjoner. Noen nye tanker og ideer har dette gitt oss i år også, men det meste av gode innspill og forslag kommer fra våre egne rekker. Det er mye kreativitet og aktivitet i regioner og avdelinger, men vi kan bli flinkere til å kommunisere våre gode lokale tiltak.

Sluttord

Kompetanse- og serviceutvalget har i 2013 behandlet 37 saker. Vi vil takke for flotte bidrag fra de som har deltatt som gjester på våre møter i løpet av året. Vi vil også i året som kommer invitere ansatte, tillitsvalgte og andre ressurspersoner til å bidra i våre møter. Vi har latt oss imponere av de nye lokalene i Storgata 25, og gleder oss til å ha vårt første møte der i 2014.

Jan Ove Nortun
Leder kompetanse- og serviceutvalget

LEDERNES AVTALEFORHOLD

Alle Ledernes oppdaterte avtaler kan lastes ned fra www.lederne.no > Om Lederne.

Lederavtalen NHO

Avtalen ble reforhandlet i januar 2013. Avtalen gjelder frem til 30. november 2014. Protokollen fra forhandlingene inneholder en avtale om utvalgsarbeid – dette er ennå ikke kommet i gang.

Hovedavtalen NHO

Denne har varighet frem til 31. desember 2013 og ble ikke forhandlet på i 2012. Avtalen er oppsagt og vil bli reforhandlet i løpet av første kvartal 2014.

Lederavtalen Norges Rederiforbund

Avtalen utløp 30. november 2012, men ble ikke oppsagt av noen av partene. Avtalen gjelder derved frem til 30. november 2014.

Hovedavtalen Norges Rederiforbund

Avtalen ble reforhandlet i 2010 og gjelder frem til 31. desember 2013. Avtalen er oppsagt og vil bli reforhandlet i 2014.

Sokkeloverenskomsten med Norsk olje og gass (OLF)

2013 var et mellomårsoppgjør og avtalen ble derfor ikke oppsagt. Forhandlingsresultatet ble ikke tilfredsstillende og protokollen ble ikke signert i første omgang fra vår side – vi benyttet oss av 14-dagersperioden som ligger i avtalen til å kunne si den opp for å komme i meklingsposisjon. Vurderingen ble allikevel at det ikke ville være noe å oppnå ved å gå til mekling og vi valgte derfor å signere avtalen innenfor fristen. Avtalen gjelder frem til 31. mai 2014.

Overenskomstene med SAMFO

Administrative ledere:

Avtalen ble forhandlet i april 2012. Avtalen gjelder frem til 31. mars 2014.

Butikksjefer m.fl.:

Avtalen ble forhandlet i april 2012. Avtalen gjelder frem til 31. mars 2014.

Hovedavtalen:

Denne ble ikke reforhandlet i 2013. Avtalen løper ut 31. desember 2013. Avtalen er oppsagt og vil bli forhandlet på nyåret 2014.

Boligsamvirke:

Avtalen ble reforhandlet i 2012 og har utløp 31. mars 2014.

Lederavtalen Virke:

Avtalen ble reforhandlet i september 2012 og gjelder frem til 2014.

Hovedavtalen Virke:

Avtalen har utløp 31. desember 2013. Avtalen er oppsagt og ble reforhandlet i begynnelsen av 2014.

Lederavtalen LA:

Denne avtalen er nå erstattet med en avtale på B-delen i Spekter, gjeldende for Felleskjøpet Agri og et par andre bedrifter, ble fremforhandlet i 2012 og gjelder frem til 31. mars 2014.

Hovedavtalen/Lederavtalen ASVL

Denne ble reforhandlet i 2012 og gjelder frem til 31. august 2014.

Hovedavtale og hovedtariffoverenskomst KS

Forbundet deltar ikke i disse forhandlingene, men har skrevet protokoll med tilslutning til resultatet som ble fremforhandlet av hovedsammenslutningene på disse avtalene. Lederne har lokal forhandlingsrett ihht denne overenskomsten. Hovedavtalen har utløp 31. desember 2014 mens hovedtariffavtalen har utløp 30. april 2014.

Hovedavtale og hovedtariffoverenskomst KA (Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon)

Lederne har full forhandlingsrett på KA-avtalen, og vi forhandler på lik linje med de øvrige hovedsammenslutningene i denne avtalen. Alle avtalene her har utløp i 2014.

Private Barnehagers Landsforbund (PBL)

De etablerte avtalene ble reforhandlet i 2013 og det ble også inngått en egen avtale for mellomledere innenfor dette området. Samtlige avtaler har utløp 30. april 2014.

Alle forbundets avtaler er tilgjengelig på www.lederne.no > Om Lederne.

Jan Olav Brekke
Forbundsleder

LEDERNES KOMMUNIKASJON OG MARKEDSFØRING

2013 ble nok et år med høy kommunikasjonsaktivitet. Magasinet Lederne ble relansert i ny drakt med nytt innhold fra ny leverandør, websidene fikk en make-over, vi lanserte egen app og vi ble omtalt i et stort antall medier. Vi startet et arbeid for en digital markeds kampanje samt en god gjennomgang av Ledernes profil og tilbud i samarbeid med Varde Hartmark. Begge ferdigstilles i 2014. Den 2. april 2013 ble Lene Ljødal ansatt som kommunikasjonsrådgiver, noe som har gitt en vesentlig styrking av kommunikasjonsavdelingen og spesielt satsingen på sosiale medier.

Mediedekning

Undertegnede er ansvarlig for kontakt med journalister, utforming av pressemeldinger og som tilrettelegger for journalister inn mot organisasjonen.

Det har vært en markant økning i medieoppslag siden 2009, og vi har nå kjennskap i de fleste redaksjoner. Viktige mediesaker var ulike pressemeldinger om ”hard” HR-ledelse, lønnsstatistikker og andre statistikker rundt ledelse fra Norsk Ledelsesbarometer (se eget avsnitt), saker fra undersøkelsen som Great Place To Work gjennomfører blant medlemmene samt saker i forbindelse med arbeidslivsprisen ”Helt Sjef” (se eget avsnitt). Flere lokale avdelinger sender også ut egne pressemeldinger til lokale medier. Alle presseklipp legges opp under linken Om Lederne > Profil og media på www.lederne.no.

I forhold til vår størrelse får vi godt gjennomslag i mediene og mer enn konkurrerende organisasjoner. Vi er i ferd med å ta posisjonen som ”eksperten” på ledelse. Markedsverdien av medieomtale kan vanskelig måles i kroner og øre, men den er utvilsomt høy og bidrar til økt synlighet, økt intern stolthet og økt relevans for bl.a. politikere.

Markedsføring

Undertegnede er ansvarlig for Ledernes sentrale markedsføringsbudsjetter, og legger markedsføringsplaner som godkjennes av forbundsstyret.

Det ble besluttet at årets markedsbudsjetter skulle brukes til å bygge en digital markeds kampanje som skal vare i flere år uten store utgifter, samt at profileeringsarbeidet med Varde Hartmark igangsettes. Begge disse prosessene blir klare i løpet av 2014, og vil utgjøre en viktig grunnmur for Ledernes markedsarbeid i flere år fremover.

Klapp for Lederne

Klapp for Lederne, en viktig del av Ledernes markedsarbeid i 2013, skal satse på digitale flater og bygge en digital arena vi kan ha i flere år. Dette blir en sosial kampanje der folk kan gi skryt til noen som fortjener det. Fokuset skal være på positive tilbakemeldinger. Hovedmål: Økt positiv oppmerksomhet rundt Lederne og spre positivitet og samarbeidsånden i den norske ledelsesmodellen. Prosjektet lanseres i løpet av 2014.

Varde

En annen viktig del av markedsarbeidet for 2014 er Varde Hartmark, som analyserer hva som må gjøres for å posisjonere Lederne for medlemsvekst i henhold til de langsiktige strategiplanene. Vi har et stort medlemspotensial. Bygge vår merkevare og systematisere markedsarbeidet. Posisjonering, budskapsutvikling, og en helhetligkommunikasjonsplan er viktige stikkord.

Norsk Ledelsesbarometer

Lederne har hvert år siden 2008 gjennomført Norsk Ledelsesbarometer for å kartlegge norske ledere og betrodd ansatte og ta pulsen på lederskap i Norge. Det er De Facto som lager rapporten. På grunnlag av resultatene ble det sendt ut pressemeldinger, og debatten om ”hard” HR har nådd langt inn i toneangivende miljøer. Se www.lederne.no/ledelsesbarometer.

Magasinet Lederne

Magasinet Lederne kom ut fire ganger i 2013. Det ble sendt ut i et opplag av 18.000 til medlemmer samt en del medier og samarbeidspartnere. Lederne ved undertegnede er ansvarlig redaktør. Redink ble fra 1. januar 2013 ny totalleverandør på magasinet, som fikk en ny og langt mer visuell profil. Den nye utgaven av magasinet er blitt nominert til ulike bransjepriser.

www.lederne.no

Nettsiden er tett knyttet opp mot medlemsregisteret, og de fleste innmeldinger skjer via nett. Medlemmer kan logge inn på eget område (www.lederne.no/minside) for blant annet å se egne forsikringer, bruke juridisk oppslagsverk, se/endre medlemsopplysninger, sende inn skjemaer og melde seg på kurs. Noen nøkkelsider som www.lederne.no/ forsikring, www.lederne.no/kompetanse og alle regionene (f.eks. www.lederne.no/vest) har hurtiglinker til bruk i markedsføring.

Hver måned har nettsidene over 10.000 unike treff. Ledernes nettsider ble i 2013 driftet og designet av Klapp Media. Lederne ved undertegnede er ansvarlig redaktør og legger ut det meste av stoffet.

Nyhetsmailer

Nyhetsmailer sendes ut hver 14. dag til alle med registrert mailadresse i medlemsregisteret, totalt nær 10.000 stk. Ved hver utsendelse registreres kraftig trafikk på Ledernes nettsider. Medlemmer kan logge inn på www.lederne.no/minside og registrere epostadressen eller sende en epost til lederne@lederne.no for å komme på mailinglisten. Norsk Kunde- og Medlemsutvikling utformer mailene og står for den tekniske utsendelsen. Lederne ved undertegnede er ansvarlig redaktør.

Sosiale medier

Lederne har egne profiler på Twitter (<http://twitter.com/Lederne>), Facebook (www.facebook.com/Lederne), LinkedIn (www.linkedin.com/company/lederne) og YouTube (www.youtube.com/Lederne-Norge). De sosiale mediene gir Lederne en kontaktflate som er vanskeligere å oppnå med konvensjonelle kommunikasjonskanaler.

Ledernes designmanual

Ledernes viktigste visuelle merkevarer er logoen og fargebruken. Websiden www.lederne.no/design er et hjelpemiddel for tillitsvalgte, ansatte og samarbeidspartnere. Her ligger blant annet designmanual, versjoner av Ledernes logo, fargekoder, en verktøykasse for sosiale medier og maler for Word og PowerPoint.

Mødrehjemmet Abrigo i Brasil

Ledernes kongress vedtok i 2010 at mødrehjemmet Abrigo utenfor Rio de Janeiro skulle være Ledernes samfunns- og samvittighetsprosjekt.

Lederne har på tre år gitt 557.000 kr. til Abrigo, og er den desidert største enkeltbidragsyteren. En krone av den månedlige kontingenten til hvert yrkesaktive medlem av Lederne har siden 2011 gått til mødrehjemmet. I tillegg har flere avdelinger og samarbeidspartnere gitt økonomiske gaver til mødrehjemmet. Helt konkret har støtten fra Lederne ført til at det er åpnet en psykoterapeutisk klinikk med ansatt lege. Gaver går uavkortet til Abrigo og kan settes inn på norsk konto 9750.06.25329. Lederne har tilgang på regnskaper og revisjonsberetning for stiftelsen.

På www.lederne.no/abrigo ligger mer informasjon og en splitter ny presentasjonsfilm av Arnt Stefansen om mødrehjemmet i landet der stadig flere norske bedrifter etablerer seg. Undertegnede er Ledernes koordinator for prosjektet.

Carl Jensenprisen for årets avdeling

Carl Jensenprisen ble første gang utdelt under Ledernes 100-årsjubileum i Bergen i 2010, og vinneren for 2009 ble avdeling 74 Kristiansund. Vinneren for 2010, som fikk prisen på Ledernes kongress i 2011, var avdeling 184 Aker Solutions. Vinneren for 2011, som fikk prisen på Ledernes landsmøte i 2012, var avdeling 2 Bergen. Vinneren for 2012, som fikk prisen på Ledernes kongress i 2013, var avdeling 164 Varanger og Tana.

Prisen er oppkalt etter forbundets første forbundsleder, 34 år gamle Carl Jensen, og skal synliggjøre den innsatsen som gjøres i avdelingene for å skape aktivitet og rekruttere nye medlemmer. Regionene kom med forslag basert på årsmeldingene for 2012, og resultater veies opp mot avdelingens størrelse. Vinneren kåres av kompetanse- og serviceutvalget. Undertegnede er administrativ koordinator.

.....

Presentasjonsmateriell

Alle brosjyrer og overenskomster kan lastes ned som pdf fra www.lederne.no > Om Lederne. Det er også laget profileringsmateriell til disposisjon for områdelederne. Ledernes nettbutikk (etter innlogging på www.lederne.no/minside) inneholder det meste av Ledernes profilartikler, og det som ikke finnes her kan som regel bestilles fra leverandøren Gosh NTC Profil.

Inspirasjonsprisen Helt Sjef

Fokuset for inspirasjonsprisen Helt Sjef, som første gang ble utdelt i 2013, er å fremheve de mange hardt arbeidende og flinke unge lederne som finnes i Norge, og på den måten avlive ”myten” om lat ungdom. Prisen skal også sette fokus på lederskap basert på norsk kultur. Den uavhengige juryen bestod i 2013 av bl.a. juryleder Shahzad Rana, tidl. arbeidsminister Hanne Bjurstrøm og rapperen Kaveh. Initiativtakere er Lederne, McDonalds og ungdomsmagasinet Spirit.

Prosjektet oppnådde stor lokal og nasjonal mediedekning, og det kom inn forslag på hele 400 kandidater. Nettsiden www.facebook.com/heltsjef oppnådde 4000 tilhengere. Vinneren, som fikk prisen overrakt på Ledernekonferansen i november, ble bakergründeren Kim Aleksander Larsen Røbergshagen fra Dokka.

LederneUka

For første gang ble kongressen og en ledelseskonferanse samlet datomessig. Dette ble en suksess med 230 deltakere på konferansen – det meste på noe arrangement i Ledernes historie. Tema for konferansen var norsk lederskap i ulike varianter, og her fikk deltakerne verktøy for hvordan man kan skape resultatene du ønsker – og ikke minst bidra til en sunn og positiv utvikling for menneskene rundt deg. En dag for engasjement og inspirasjon.

Blant innlederne er Manuel Knight (psykolog, motivator og tidligere amerikansk elitesoldat), Hanne Kristin Rohde (tidligere politiinspektør), Shahzad Rana, Rigmor Aasrud og Alf Inge Stiansen (en av Skandinavias fremste prestasjonsutviklere).

////////////////////////////////////

Konferansier var Heine Totland og Gisle Børge Styve. Konferansen ble arrangert 14. november, kongressmiddag samme kvelden og kongressen 15. november.

Avslutning

Lederne hadde i 2013, som de foregående årene, en historisk høy medlemsvekst. Dette stiller krav til kommunikasjonen og markedsføringen, som stadig benytter seg av nye kanaler for å nå ut med organisasjonens budskap. Det positive engasjementet og aktiviteten er stort i forbundet. Det ses frem til endringen i administrasjonens organisasjon som vil gjøre kommunikasjonsavdelingen bedre i stand til å rendyrke Ledernes kommunikasjon og markedsføring.

En stor takk rettes til alle dyktige samarbeidspartnere internt og eksternt for god kommunikasjons- og markedsmessig bistand i 2013.

Sverre Simen Hov
Kommunikasjonsleder

Storgata 25
0184 Oslo
Tlf.: 22 54 51 50

E-post: lederne@lederne.no

Årsrapport 2013

